ՄԷՇՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՎԱՏԻՍ

ԵՐԵՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

Պիր նուսէրսու 30 փր. — Պիր հաֆթա կէչտիքտէն սոնրա 2 ղրշ. — Իքի հաֆթատան սոնրա 5. — Իւչ հաֆթատան պիր այա գատար 10. — Իւչ այտան սոնրա 20 ղրշ. տրր։
Սէնէլիւք բէշին 200. — Ալթը այլըղը 110. — Իւչ այլըղը 60. — Թաշրալար իչին բոսթա իւճրէթի 45. — Նէհիր բոսթասը իչին 87 ղրշ. տրր։
Ղազէթայա միւթէալիք խուսուսատ իչին 8. Թուլացեանց միւրաճաատի օլունուր։

28 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — Ն° 2381 — ՃՈՒՄԱՍ 6 ՄԱՅԻՍ 1883
ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 18 ՄԱՅԻՍ 1883 — ԱԼԱԹՈՒՐԹԱ ١١ ՐԵՃԷՊ ١٢٠٠
ԻՏԱՐԷԼԻԱՆԷՍԻ, ԱՍԻԹԱՆԷ,
Պէյօղլու Շեհրի սոգատը Ն° 5

Իլանաթըն պիր սատրը պիր տէֆալրգ իչին 3. — Իքիչէր տէֆա իչին 2. — Իւչէր տէֆա իչին 1. — Իլք սահիֆէյէ գօնուլանըն պէհէր սատրը 10 ղրշ.
Տահա զիատէ վէ ուզուն իլանաթ իչին այրըճա բազարլրգ օլունուր։
Բոսթա իւճրէթի վէրիլմէմէյ մէքթիւպլէր գապուլ օլունմամշ։
Տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ թուրմէզ։
Ուսմուրու նաֆթասյա այիտ պէնտլէր մէճճանէն տէրճ օլունուր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 6 ՄԱՅԻՍ

ԻՃՄԱԼԸ ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԱԹ

Տաթիլիչէ։ — Ազգային։ — Թէլէկրաֆիչէ։ — Ոն իւչիւնճի Լէօն բաբա հաղրէթլէրինին կոնդակը։ — Էրմէնի-գաթօլիկ մէզարիսթան վուգուաթը։ — Խարճիեէ։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ռիվաեէթէ նազարէն, Պէրլին ահտնամէսինին 9 ունճու, 33 իւնճի վէ 61 ինճի մատտէլէրիյլէ Օսմանը վէ Եունան մուգավէլէնամէսինին 15 ինճի մատտէսինտէն տօլայը տէվլէթլէրէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ, չու էնատէ նէզարէթի խարիճիեէ թարաֆընտան տիկէր պիր նօթա թէտարիք իտիլմէքտէ տիր։ Իչպու նօթատա, տէվլէթլէր՝ պու մատտէլէրին իճրասը լիւզումու հագգընտա միւթթէֆիգ օլտուգլարը հալտէ, մէսէլէյի գաթիէն թէվֆիեէ իթմէք իւզրէ, բէսմէն ագտը իճթիմա կթմէլէրի լաղմ կէլէճէկի պիտիրիլէճէք իմիշ։

Պու միւնասէպէթլէ խօթէրն էքսբրէս զաղէթասը, պու կիւնքի նիւսխէմիզտէ միւնտէրիճ օլան թէլէկրաֆլարտա, թան զաղէթասընըն պիր ֆըգրասընտան պահսա, տիւօր քի, "իչպու ֆըգրատա, ահտնամէնին մէզքիւր մատտէլէրի հագգընտա միւշքիւլաթ չըգարան ինկիլթերրա վէ Ռուսիա կիպի պաղը տէվլէթլէրին հագգըզըլըգընտան պահս օլունուեօր։ Ռուսիա տէվլէթինէ կէլինճէ, տէվլէթի միւշարիլէյհանը՝ Սըրպիսթան, Պուլկարիսթան, Գարատաղ վէ Եունանիսթանա տիւեունը Օսմանիեէտէն թէրէթթիւպ իտէն հիսսէնին թայեինինտէ միւշքիւլաթ չըգարմըշ օլտուղունու զանն իթմէյիզ։ Ռուսիա՝ իլք տէֆա քէնտի մէթալիպաթընըն եանի թազմինաթը հարպիեէ, վէ Ռուսիա թէպաասընըն զարարլարը իլէ էսիրլէրին մէսարիֆի թազմինաթը մէսէլէլէրինին թէսալիյէսինի թալեպ իթմիշտիր քի, պիտտէֆաթ իսպաթ օլունմուշ օլտուղու իւզրէ, Ռուսիանըն պու պապտէքի հագգը ինքեար օլունամագ։ Հալ պու քի ինկիլթերրաեա կէլինճէ, Թանըն իֆատէսի պիւսպիւթիւն չարբրգ տըր։ զիրա ինկիլթերրաեա իքի սէնէտէն պէրու, Պէրլին ահտնամէսինին քեաֆֆէյի մատտէլէրինին, վէ խուսուսիյլէ տէվլէթի Ալիեէնին պաղը հուգուգունը հավի օլան մատտէլէրին ինճրասը լիւզում վէ միւնասէպէթի խուսուսընտա իսրար իթթիքտէն պաշգա։ Օսմանը վէ Եունան թահտիտի հուտուտ գօնֆէրանսընտա տախի, Մ. Կոչէն՝ մանիեէճէ վէ արագիճէ մէսէլէլէրին այնի վագըթտա հալլ ու թէսվիեէ իտիլմէլէրինի միւսիրրանէ պէեան էյլէմիշ տիր։ Վէ պէլքի տէ օլ վագըթ ֆրանսա մուրախխասընընն մուիայիֆէթի վագը օլմասա իտի, շիմտի պու մէսէլէլէր՝ չօգտան թէսվիեէ օլմուշ պիթմիշլէր իտի։

— Ահմէտ Զէֆիգ վէ Խայրէտտին բաշալար հաղարաթը՝ հուզուրը Շահանէեէ չըգտըգլարընտան, զաթը հաղրէթի բատիշահի էլեէվմ մէվճուտ օլան մէսայիլ հագգընտա, միշարիլէյհիմա հաղարաթըյլա միւլագաթ պուեուրմուշլար տըր։

— Սէրվէր բաշա հաղրէթլէրի տախլ, Ռուսիա իմբէրաթօրունուն բէսմի թէթէվվիճիւնտէ հաղը պուլունմագ իիւզրէ, Յէրսատէթտէն հաբէքէթ իթմէզտէն էվվել, թալիմաթը սէնիյէէյի ախզ իթմէք իւզրէ, էվվելքի կիւն հուզուրը բատիշահիեէ չըգմագ չէրէֆինէ նայիլ օլմուշ տուր։

—Յէվլէթի Ալիեէ իլէ Ռուսիա պէյնինտէ ագտ օլունան մուգավէլէնամէ մուճիպճէ, թազմինաթը հարպիեէնին պիրինճի սէնէ թագսիթի օլան 350 պին լիրանըն միւտտէթի մուայեէնէսինտէ թէէտիեէ օլունաճաղը, Օսմանը պանգասը թարաֆընտան Ռուսիա տէվլէթինէ թէպլիղ օլունմուշ տուր։

—Թարաֆը սայթանաթը Սէնիյէտէն Ռուսիա իմբէրաթօրու հաղրէթլէրինին ըէսմի թէթէվվիճիւնտէ պուլունմագ իւզրէ մուրախխասնասպ պույրուլան Սէրվէր բաշա հաղրէթլէրի՝ տիւնքի կիւն իզզէտտին վաբօրունա բաքիպէն վէ մանեէթլէրինէ թայեին պույրուլան զէվաթը միւթէսհապէն Յէրսատէթտէն հաբէքէթ իթմիշլէր տիր։

—Ճէպէլի Լիպանան միթէսարրըֆը վասա բաշա հաղրէթլէրի, էվվելսի կիւն Պէյօղլունա կիտէրէք, տիւէլի մուազզամ սիֆէրա վէ մասլահաթկիւզարլարընա վիզիթա վիրմիշ տիր։

—Յիւեունը ումմիէեէ մուխասսէս օլան ռուսումը սիթթէ նազարը Մ. Լանկ, պու կիւն Ինկիլթերրաեա միթէվէճճիհէն Յէրսատէթտէն հաբէքէթ իտէճէք տիր։ Ռէժի իտարէսինին տախի միւմիլէյհէ հէվալէ օլունճաղը մէրվի տիր։

— Իսթէրն Լիքսրբէստէ կէօրիւմիւշ տիւր. "Յէվլէթի Ալիեէնին իթթիֆագը միւսէլլէսէ տախլ օլմագ իւզրէ միւզաքէրաթա մուվաֆագէյեէթ հասըլ օլտուղու հալտէ, տէվլէթի Ալիեէ սէֆիրի Սայիտ բաշա հաղրէթլէրինին Յէրսատէթէ կէլմէսինէ տայիր օլուպ, տիւնքի կիւն տէվլէրան իթմէկէ պաշլամըշ օլան շայեա կէչէն բազար իրթէսի վէ սալը կիւնլէրի Պաղը Ալիտէ տէվլէրան իթմէքտէ պուլունմուշ տուր։ Պա խուսուս տէվլէթի Ալիեէնին իւչ տէվլէթէ իթթիկի թէքլիֆլէր շայեանը գապուլ օլտուղունտան, Սայիտ բաշա հաղրէթլէրինին պու պապտէքի մէմուրիեէթինտէ մուվաֆըգ օլաճագլարը իթիգատը պէրքէմալ տըր։ Էկէր Սայիտ բաշա հաղրէթլէրի՝ պիր մուահէտէյի իթթիֆագիեէնին ագտինէ մուվաֆֆագ օլուր իսէ, խաքիբայի Շահանէեէ թէպլիղ իթմէք իւզրէ, Յէրսատէթէ կէլմէսի թապիի տիր։"

—Մօնիթէօր Օրիանթալ զաղէթասընընն պէեանընա նազարէն, բասաչօրթ մէսէլէսինէ տայիր Պուլկարիսթան իլէ թէքէվվիւն իտէն իսթիլաֆ հէնուզ թէսվիեէ օլունմամըշ տըր։ Շէօյլէքի Պաղը Ալի իլէ իմբրէթ պէյնինտէ թանզիմ օլունան սուրէթի թէսվիեէ մուճիպինճէ, բօլիթիգաեա այիտ մէսէլէլէր իւզէրինէ, խարճիեէ նէզարէթիյլէ Պուլկարիսթան գաբու քէթխիւտասը պէյնինտէ մուխապէրէ օլունաճագ։ Վէ մէվատը սայլրլէ իչին տախի գաբու քէթխիւտասը՝ այիտ օլտուղու տէվայիրի բէսմիեէ իլէ մուխապէրէ իտէճէք տիր։

Գաբու քէթխիւտասը Մ. Զանոֆ՝ բասաբօրթ մէսէլէսինի բօլիթիգաեա այիտ ատտ իտէրէք, պու խուսուստա խարիճիեէ նէզարէթինտէն պաշգա տայիրէ իլէ մուխապէրէյի գապուլ իթմէեօրմուշ։

Յիկէր Թարաֆտան Պուլկարիսթան հիւքիւմէթի՝ իմբէթ տախլինտէ պուլունան էհլիի Միւսլիմէ էմլաք մէսէլէսինի եիպ իսթիւնէ պրաչրպ, պու պապտէ իլէրուտէ հիւքիւմէթի Սէնիյէ իլէ մուխապէրէ իթմէեէ գարար վիրմիշ տիր։

—Մէքեաթիպի ասքէրիեէ նէզարէթինէ թայեին օլունմագ իւզրէ Ալմանիատան ճէլգ իտիլմիշ օլան Մ. տը Կոլցը՝ պու հաֆթա Յէրսատէթէ մուվասլէթ իսէճէկի, վէ Ալմանիա տէվլէթի թարաֆընտան մէքզունիյեէթի լազըմէյի իսթիհսալ իյլէտիկինի պաղը զալէթալար եաղըեօրլար։

— Ռում մէքթէպլէրի վէ քիթապլարը մէսէլէսի, տէվլէթճէ պիր մուհիմմ իշ հալինէ կէլտի։ Բաթրիգխանէ՝ թէֆթէշ վէ մուայեէնէ մատտէսինի հէնուզ իճրա իթթիրմէեօր։ Իճրա իթթիրմէտիքտէն պաշգա, բաթրիգխանէյինին բէսմի զաղէթասը, կէչէն կիւնքի իֆատաթըմըզա ճէվապ վիրմէեէ գալգըշմըշ։ Վէ ռիւթպէթլու բաթրիգ էֆէնտի հաղրէթլէրինին՝ մէարիֆ նազարը տէվլէթլու բաշա հաղրէթլէրինէ վուգու պուլան իֆատէլէրինի թէքզիպէ գատար չըգըշմըշ տըր։

Մէզքիւր զաղէթանըն պէօյլէ թէքզիպաթա իպթիտար իթմէսի՝ մէսէլէյնին բէնկինի տէյիտիրիր։ Ռիւթպէթլու էֆէնտի հաղրէթլէրինին վիւքէյի ֆէխամտան պիր զաթա վուգու պուլան իֆատէլէրինի կէրի այմալարը հիչ մէմուլտէյիլ տիր։ Յիմէք օլուր քի, բաթրիգ հաղրէթլէրինին միւշավիրլէրի՝ քէնտիլէրինին մէարիֆ նազարը բաշա հաղրէթլէրինէ օլան իֆատէյի ագիլանէլէրինի գապուլ իթմէյիպ, բաթրիգխանէ զաղէթասընը՝ վասրթայի իլանը մուխայիֆէթ իթթիհսալ էյլէմիշլէր տիր։ Պիղ օ միշավիրլէրէ պէեան իտէրիզ քի, Ռում վաթանտաշլարընը զէվատընա, միւսլիմանլար վէ միւսլիմանլրգ ալէյհինտէ քիթապլար օգուրտուրուլմասընա, տէվլէթ հիչ պիր վագըթտա բազը օլամագ։ Յէվլէթ՝ նէզտի ատալէթինտէ եէկիմլէրինտէն ասա ֆէրգի օլմաեան ըընուքը թէպաասընընն մէքեաթիպինէ վէ քիթապլարընա նէզարէթ իթմէք հագգընը հայիզ օլուպ, ռիւթպէթլու բաթրիգ էֆէնտի հաղրէթլէրինին սատագաթլարընտան՝ պու պապտէ մուավէնէթ վէ թէսհիլաթ, վէ խունէյի միշավիրինէ սէտտի պաղը մուխալիֆէթ պէքլէր։ (Վ. Ֆէքր.)

—Պէյօղլու միւտտաիի ումումիսի Միխալաքի էֆէնտի՝ Գալաթա-սէրայ հապսխանէլէրինի մուայեէնէ իտիպ, 70 գատար մահպուս պուլունտուղունու, վէ պունլարըն պիրի դատրն օլտուղունու, վէ մահպուսլարին պէյնինտէ, միւտտէթի մահպուսիեէթլէրի խիթամ պուլմուշ էշխաս դալմատըղընը թահգըգ էյլէմիշ տիր։

Թօրհանէտէ պիր թիւճճարը բարասընը սիրդաթ իլէ, մահնուն օլտուգլարը հալտէ պու կիւնէ գատար թէօհմէթլէրինի մուատտադ էմրէ պուլունամամըշ օլան պէշ շախս, վէ իքի այ էվվել պալըդ ճը Ուզուն Յովհաննէսին դաթիրի պուլունտուգլարը զանընը յա թէվգըֆ օլունուպ, ճինաեէթլէրինի մուատտադ էմրէլէրի պուլունամաեան տիկէր իւչ շախս՝ էֆէնտիի միմանիլէյհ թարաֆընտան սալը վէրիլմիշլէր տիր։

— Զարշէնպէհ կիճէսի, սաաթ 5 գարարլարընտա, Պիւյիւք-տէրէտէ վաբօր իսկէլէսի ճատտէսինտէ ախշամ պիր մէյխանէտէն աթէշ ղուհուր իտէրէք, պիր թարաֆա սիրաեէթ իթմէքտիզին եալընը մէզքիւր խանէ միւհթէրէք օլտուղու հալտէ պասթըրըլմըշ տըր։

— Թէրսանէի ամիրէտէ միւսթախտմ պաղը ամէլէլէրէ իզին վէրիլմէսի իւզէրինէ, Պէրտան նամ թօրբիլլէրին իմալինտէ, թապիի թէէխիր վուգու պուլմագտա օլտուղունտան, մէզքիւր թօրբիլլէրին իմալինի թէսլրի իչին եէնիճէն պիր թագրմ ամէլէնին խթիխատմը հագգընտա պահրիեէ նէզարէթինէ էմր վէրիլտիկի, վէ կէլէճէք հաֆթաեա գատար մէզքիւր թօրբիլլէրին հաղը օլաճաղընը վէ 15 կիւնէ գատար վուգու պուլաճագ թէճրիւպէսինտէ, պիլ ճիւմլէ տիւէլի մուազզա թարաֆընտան մէմուրէն զապթիէլէր պուլունաճաղը ժուրնալ տը Դօնսթանթինօբլտա մուհարրիր տիր։

—Պրուսատան եաղըլտըղընա կէօրէ, թիւտավէնտիկեար վալիսի բաշա հաղրէթլէրի՝ տախլի վիլաեէթտէ տէվրէ չըգտըղը հալտէ, Ավսթրիա սէֆիրի պարօն տը Դալիսին զէվճէսիյլէ Պրուսաեա աղիմէթինի խապէր ալմասը իւզէրինէ, իսթիգպալ իչին ավտէթ, վէ սէֆիր իլէ մատամասընընն՝ պէյէտիեէ տայիրէսինտէ միւսաֆիր իտիմէլէրի թէնսիպ օլունմուշ տուր։ Սէֆիրին բաքիպ օլտուղու Թօրիս նամ վաբօր Մուտանեաեա վիրուա իթթիկինտէ, Ավսթրիա գօնսօլօսու վաբօրա պիլ աղիմ, սէֆիր իլէ զէվճէսի՝ իսկէլէտէ Մուտանեա միւթէսարրըֆը իլէ մէճալիս աղա վէ ռուէսասը վէ վիլաեէթ թէրճէմանը թարաֆլարընտան իսթիգպալ օլունմուշլար, վէ պիր պէօլիւք զապթիեէ իլէ հարէքէթ իտիպ, Պրուսաեա մուվասլէթլէրինտէ, վալի Հաճի Իզզէթ բաշա հաղրէթլէրի վէ մէրքէզի միւթէսարրըֆը թարաֆլարընտան իսթիգպալ օլունմուշլար տըր։

Սէֆիրի միշարիլէյհ՝ վալի բաշա հաղրէթլէրինի զիեարէթ վէ միշարիլէյհ հաղրէթլէրի տախի իեատէյի զիեարէթ էյլէմիշ տիր։ Մէրքէզ միւթէսարրըֆը Հայտար բաշա վէ մէճլիսի իտարէ վէ պէլէտիեէ ազասը վէ բուէսասյի բուհանիեէ՝ սէֆիրի միշարիլէյհէ վիզիթա իթմիշլէր, վէ միշարիլէյհ՝ Պրուսատա սաբին Ավսթրիա թէպաասընը տախի գապուլ էյլէմիշ տիր։

—Գօրէսբօնտաս Բօլիթիգ զաղէթասընա Շգօտրատան քէշիտէ օլունան թէլէկրաֆնամէեէ նազարէն, Մուսթաֆա Ասըմ բաշա հաղրէթլէրինին իգտամաթը սէմէրէսիյլէ, ասայիշի թամ վիճուտէ կէլմիշ տիր։

Թէլէկրաֆ իլէ վէրիլէն պիր էմր իւզրէ, Ապտի բաշա հաղրէթլէրի Շգօտրա դօնանտանլրընտա իպգա օլունմուշ տուր։

Մուսթաֆա Ասըմ բաշա հաղրէթլէրի՝ Գարատաղ բրէնսի իլէ միւսադաթընտան սոնրա, եավէրլէրինտէն պիրինի Շգօտրաեա կէօնտէրմիշ տիր։ Գարատաղ իլէ միւնասէպաթը թիճճաբիէնէն ռիատէտի իչին միւզաքէրաթա պաշլանմըշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Պօմպէյ, 15 մայիս
Գօլէրա արթըօր։

Սիւէյիշ, 15 մայիս
Պօմպէյ միւվրէտաթը գարանթինաեա վաղ օլունմագտա տրրլար։

Բարիս, 15 մայիս
Մէճլիսի մէպուսան՝ Թոնքէն սէֆիրի իչին թայէպ օլունան 3 միլեոն ֆրանգ թախսիսաթը գապուլ էյլէմիշ տիր։

Թան զաղէթասը՝ տիւեունը Օսմանիեէտէն Եունան, Պուլկարիսթան վէ Սըրպիսթանա խապէթ իտէն հիսսէլէրին թայեինին մէսէլէսինտէն տօլայը Պապը Ալինին մէթալիպաթընը իլթիզամ իտիպ, իչպու մէսէլէնին թէսվիեէսի խուսուսընտա միւշքիւլաթ չըգարան ինկիլթերրա վէ Ռուսիա կիպի պաղը տէվլէթլէրին հագգըզըլըգընը կէօսթէրիեօր։

Բարիս, 17 մայիս
Ֆիկարօ զաղէթասը՝ Մ. Ֆէրտինանտը Լէսէբսին պաղը սէօղլէրինի տերճի սահիֆէ իյլէմիշ տիր։ Միւսաֆլէյհ ախիրէն վուգու պուլան պիր միւլագաթտա տէմիշ տիր քի, "Սիւէյիշ գանալը գումբանեասը՝ իչպու գանալտան կէչէն սէֆայինին արթմասը սէպէպիյլէ իքինճի պիր գանալ ինշասը յիւզումունու հիսս էյլէտիկինտէն, պու իքինճի գանալը տախի քէնտիսի հաֆր իթթիրէճէք տիր։"

Լօնտրա, 17 մայիս
Իսկէնտերեէտէն Տէյլի Նիուզ զաղէթասընա պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլկինէ կէօրէ, Բօրսայիտտէ պիր միգտաար ինկիլիզ ասաքիրի մրսթահֆըզասը իգամէ իթթիրիլճէճէք տիր։

Աթինա, 17 մայիս
Մալիեէ նազարը Մ. Գալիկասը իսթիֆասը գաթիէն գապուլ օլունուպ, Մ. Թրիգուբի մուվագգաթէն մէմուրիեէթի մէզքիւրէյի իֆա իտէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մամուլ զաղէթասընընն սահիպ իմթիեազը Այվազեան Գէորգ էֆէնտինն մահքիւմ օլտուղու նէֆիի միւէպպէտ ճէզասը, Գուտսը չէրիֆտէ եաբընը պէշ պուչուգ սէնէ իգամէթէ թահմիլ օլունտուղու իսթէրն զաղէթասընտա կէօրիւլմիշ տիր։

Էրզրում մահքիւմէրի հագգընտա չէֆատաթ վէ մէրհամէթլէ հարէքէթ օլունտուղու հալտէ, պունտանէնէ թիտճէքնէթայիճի բօլիթիգիեէ՝ մուհաքէմաթըն ոսն տէրէճէեէ գատար վարտրրլմասընտան մէլհուզ օլան նէթայիճէն տահա զիեատէ ֆայտէյի օլաճաղը իհթիմալէն իտուկինին պաղը նուֆուզու թարաֆլարտան Պաղը Ալիեէ իֆատէ օլունտուղու, քէզալիք մէզքիւր զաղէթատա մուհարրիր տիր։

ՕՆ ԻՒՋԻՒՆՃԻՒ ԼԷՕՆ ԲԱԲԱ ՀԱՅՐԷԹԷՐԻՆԻՆ ԿՈՆԴԱԿԸ

Իշպու կոնդակին Լաթինճէ ասը իլէ էրմէնիճէ թէրճէմէսի խայը վաղբեան պէրու եէաիմիզ կէչմիշ, վէ Ֆրանսզճա թէրճէմէսի կէչէնէրաէ Կաղէթ ա'Օրիանտա կէօրիմիշ իսէ տէ, եէրիմիզին միւսաատէսի օլմասըզբնան, պիզզարուր զաղէթամըզտա տէրճի կէճի.քմիշ օլմասը,յա պէրապէր, պու կիւն էրմէնիճէ թէրճէմէսինի այնէն նագլ, վէ իզթիզա խոէն միթալաաթը իլավէսի թէնսիպ զըքնաքշ տը։

—

ԼԵՒՈՆ ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏ

ԵՐԵՔՏԱՍԱՆԵՐՈՐԴ

Ի ՑԻՇԱՏԱԿ ՅԱՒԻԼԻԺԱԿԱՆ

Եկեղեցի մայր դիմած մարդկան՝ զհետ կրթեալ օրինակաց և պատուիրանաց հիմնադրին Իւրոյ Յիսուսի Քրիստոսի՝ ոչ դադարէ բնաւ 'ի տընտեսելոյ զփրկութիւն ազգի մարդկան, մատակարարելով առ ամենայն ազինս զմայրական զիւր խնամն, այնպէս զի յամենեսին ծաւալեսցի հաւասարապէս սէր նորա, ոչչափ և այլազանք իցեն կենցաղք նոցին, և 'ի հեռաւոր աշխարհս բնակեալք։ — Զլայնածաւալ և զատուածային դեբաղանցութեան քահանայն զշ—է՝ յընդերկար ժամանակս և 'ի բաղում իրս ծանեաւ յանձին ազգ Հայոց՝ յԱրեւելեան ազինս վեհադոյն։ Քանզի որպէս աւանդի՝ անդէն 'ի նախկին ժամանակաց կոչեցեալ յաղաստութիւն որդւոյն Աստուծոյ, մասամբ վաստակով Առաքելոց, և մասամբ առաքելաշաւիղ արանց՝ կաթողիկէ եկեղեցի ընկալաւ զնոսա 'ի ծոց իւր սիրոյն տարփանօք. և անդստին յայնց ժամանակաց մեծամեծ վկայեն վկայք զրաքմադիմի հոգւոյ խնամոց առատաձեռնելոց 'ի Քահանայապետին Հռոմայ 'ի Մերոց նախորդաց առ Հայս. ուշ եդեալ օրչափ ձեռնհաս էին զի պահպանեսցին յազգի անդ բարեմասնութիւնք որ մեծարոյ համարին 'ի քաղաքս, այն ինքն է մեծվայելչութիւն հանուրց, միութիւն և խաղաղութիւն, և որ քան զամենեսին գնոսա գերազանցէ սրբութիւն կաթողիկէ հաւատոց, և անարատ անբծութիւն քրիստոնէական բարուց։

Որ և բաղում անգամ երեւեցեալ՝ ոչ միայն 'ի նախկին դարս և 'ի դիմաւորին ժամանակս, այլ և 'ի մերձաւորս իսկ. որով Քահանայապետք եկեղեցւոյ յայտ յանդիման ցուցին բաղումս զսիրոյն առաւելութիւն առ ազգդ. որպէս Ուրբանոս Ը. ընդունելով զաշակերտս Հայոց 'ի Դպրոցն Ուրբանեան Տարածման Հաւատոյ, Բենեդիկտոս ԺԴ. հաստատելով զՊատրիարքական արժանապատուութիւն Կիլիկիոյ, Գրիգոր ԺԶ. յարդարելով զիրս թեմին Կոստանդնուպօլսոյ և ճոխաբար հանդանակելով 'ի հաստատութեան՝ 'ի քաղաքիս Հռոմայ Հիւրանոցի սակս ուխտաւորացն Հայոց։ Բայց քան զոսոցա անեղծ կացցեն բարերարութիւն և երախտիք Պիոսի Ը. որոյ հղօր թախանձանօքն և խորհրդովք մանաւանդ, և ճգամբք Թագաւորին Փրանկաց և Կայսերն Աւստրոյ Հունգարաց, ընկալան կաթողիկեայ Հայք 'ի Վեհապետէն Օսմանեանց՝ զազատութիւն 'ի գերութենէ առաջնորդաց հերձելոց։ Որով Քահանայապետն բարեացապարտ եւ իմաստուն՝ հաստատեալ 'ի Բիւզանդիոն զԼիմոն Նախագահական՝ որում հարկ էր հնազանդել ամենայն կաթողիկեայց Հայոց աշխարհի, երարձ 'ի միջոյ զաղէտս դժնդակագոյնս և բազմաժամանակեայս։ Ըստ սմին օրինակի և Պիոս Թ. անդստին 'ի սկզբանէ Քահանայապետութեանն՝ զգ քաղցրահոյլեաց զաչս իւր դարձոյց 'ի Հայաստան, և ընդ ժամանակս բազում ինչ կարգեալ սահմանեաց՝ որ ինչ կարեւորք թուէին բարոյ հասարակաց և յանվիճար պահպանութիւն բարեկարգութեան Եկեղեցւոյ։ Նաև 'ի վերջին ամն 'ի յառնել անդ յեղակարծումդ դժնդակ դիպաց՝ որով դեղեւեցան իրք Հայոց 'ի միշտ և մերմնք սրտի բարեսիրաց՝ Աթոռն Առաքելական ոչ վերջացաւ 'ի հաստատութենէն և 'ի սիրոյն՝ առ 'ի շիջուցանել զաղետաբեր հրդեհն տպատամբութեանն լուցելոյ յամբոխելոյ մտաց սակաւուց ոմանց։ Եւ յուսամք օգնականութեամբ ամենագութ Տեառն վաղ 'ի բաց փարատեսցին և յետին ճնացորդք երկպառակութեանն։ այնպէս զի և ամենեքին մինչեւ ցյետինն անդամ 'ի նոցանէ՝ դարձ արասցեն 'ի սուրբ Եկեղեցի կաթողիկէ, և 'ի նախկին մեծարանս Առաքելական Դահոյն՝ որոյ 'ի հաւատարմութիւն բազում և դառն հալածանաց տարան Հայք յանցեալ ժամանակս և վշտագին տառապանաց՝ անմոռանալի արիութեամբ։

Արդ 'ի յիշատակելոց ասի օրինակաց նախորդացն Մերոց, և 'ի նոցունց իսկ յոչ վարկպարագի սպասահարութեանց մատուցելոց 'ի Հայրերոյ առ Եկեղեցի՝ յորդորեալ եւ խրախուսեալ և Մեր՝ դամբ 'ի բարերարել առնոսա ըստ յօժարութեան սրտի Մերոյ՝ որ արդէն իսկ ոնձկայրեաց է սակս Արեւելեցի՝ որ ճոխացեալն է մեծամեծար բարեմասնութեանցն փառօք, և նուիրական իսկ մեզ՝ խանձարուրս ելով քրիստոնական կրօնիցս։ Նա և 'ի բաղմաց հետէ խորհիմք թէ զիա'զդ և որո'վ օրինակաւ ձեռնկարս լինիցիմք յօգուտ ազգին։ Թուի իմն Մեզ զի օգնականութեամբ Տեառն արդէն իսկ հասեալ իցեմք նոցա 'ի Թիկունս՝ առաքելական վաստակօք Հարց Յիսուսեանց և Քրիստոնէական Դպրոցաց, զորս յղեցաք Մեք ինքնին 'ի Հայաստան, և որք յերից ամաց հետէ քրտնաջան վաստակին 'ի բանասիրական և 'ի կրօնական հրահանդս։ — Եւ սակայն առաւելագունին տեսչամբ հասանել արդեանց, եւ այնպէս իմն տնօրինել զի և Հայաստան աշխարհ՝ որպէս զբազում յայլոց ազգաց, ունիցի 'ի Հռոմ զվարժոց՝ ուր յղեսցէ զհաբազատ զորդիս իւր, առ 'ի հրահանդս գեղեցիկ կրթութեան և 'ի ներկուռ վարժս քահանայական պաշտաման։ Քանզի և 'ի յառաջ ածել ժառանգաւորս ընտիրս՝ չիք այլ ուրեք գտանել զյանկաւոր նպաստս որպէս 'ի Հռոմ 'ի քաղաքամայր քրիստոնէական աշխարհի, եւ մերձ 'ի միջոյ զաղէտս դժնդակագոյնս և բազմաժամանակեայս։ Ըստ սմին օրինակի և Պիոս Թ. անդստին 'ի սկզբանէ Քահանայապետութեանն՝ զգ քաղցրահոյլեաց զաչս իւր դարձոյց 'ի Հայաստան, և ընդ ժամանակս բազում ինչ կարգեալ սահմանեաց՝ որ ինչ կարեւորք թուէին բարոյ հասարակաց և յանվիճար պահպանութիւն բարեկարգութեան Եկեղեցւոյ։ Նաև 'ի վերջին մանք ժամանակս յօրում կամք՝ ոչ ներեն Մեզ որպէս յօժարիմքս և որպէս իրքն իսկ պահանջեն՝ ճոխաբար ընձեռել զպէտսն կարեւորս՝ առ անբերկեւան գործել զհաստատութիւն նորին և զպահպանութիւն, սակայն վստահացուցանէ զՄեզ և քաջալերէ կանխաձանօթն այն հաստատութիւն հաւատացելոց բովանդակ աշխարհի՝ առ 'ի ձեռնտու լինել Մեզ։

Ապա 'ի բարգաւաճանս կաթողիկէ կրօնիս, և 'ի պարծանս և յօգուտ ազգին Հայոց՝ զորս Հեամբ Քարտենիս այսորիկ, և Մեքրոմս առաքելական իշխանութեամբ՝ հիմեմք և կանգնեմք 'ի պանծալի յաշխարհամուտ Քաղաքիս դիպրոց ժառանգաւորաց Հայոց, և շնորհեմք նմին զառանձնաշնորհութիւնս և զամենայն իրաւունս օրինաւոր դպրոցի՝ ըստ յետագայ օրինաց։

Ա. Սիրելի որդի Մեր Անտոն Ս. Հ. Ե. Կարդինալ Հասուն Հայազգի՝ բարեացապարտ կաթողիկէ հաւատոց 'ի մէջ ազգայնոցն, անդուստ 'ի հաստատութենէն ինքն կալցի զառաջինն զՊաշտպանութիւն Հայկական Դպրոցին, և նոցին անուամբ վարեսցէ զիրաւասութիւն և զիշխանութիւն 'ի վերայ Դպրոցին։

Բ. Քանզի կամք Մեր են ունելոյ Հայկական Դպրոցիս զզօգս ինչ որոշեալս ընդ Սրբոյ Ժողովոյն Տարածման Հաւատոյ, վասն որոյ առ յապա ժամանակի Կարդինալ Դահերեց նորին Սուրբ Ժողովոյ՝ լիցի Պաշտպան կամ Խնամակալ Հայկական Դպրոցին։ Եւ 'ի չլինել նորին Պաշտպան՝ կարդեսցի այլ ոք 'ի Կարդինալաց յանդամակցաց նոյն Սուրբ Ժողովոյ՝ իշխանութեամբ և ակնարկութեամբ Դիրագոյն Քահանայապետին՝ 'ի Պաշտպան։

Գ. Կարդինալ Պաշտպանն յաւարտ իւրաքանչիւր ամաց մատուցցէ ծանօթս 'ի գիր Դիւրագոյն Քահանայապետին զպայմանէ բարեկարգութեան և անտեսութեան։

Դ. Խնամարկու կամ Վերակացու Դպրոցին կարդեսցի նա ինքն՝ որ և Առենադպիր է Ս. Ժողովոյն որ վասն Արեւելեան իրաց։ Եւ 'ի չլինել նորին Խնամարկու՝ մի ոմն 'ի Հռոմէական Առաջնորդաց՝ հրամանաւ Դիւրագոյն Քահանայապետին կարդեսցի Խնամարկու։

Ե. Կարդինալ Պաշտպանն ընկալցի զԱշակերտս Հայածէս՝ գործակցութեամբ իւրաքանչիւր Թեմական Եպիսկոպոսաց։

Զ. Նոքին եւեթ ընդունելի լինիցին՝ որոց աւարտեալ իցէ զբանասիրական ուսմանց զսկզբունս, և յորս առաւելապէս նշմարեսցին բարք առ քահանայութիւն։

Է. Աշակերտքն յաճախեսցին 'ի դասատունս Ուրբանեան Դպրոցի Տարածման Հաւատոյ 'ի հրահանդս ուսմանց. և անցեալք ընդ փորձ քննութեանց՝ ընկալցին զաստիճանս Ակադեմականս։

Ը. Հայազգի Աշակերտք որ կան այժմ յՈւրբանեան Դպրոցի՝ անցցեն 'ի Հայկականն։

Թ. Դպրոցն Ուրբանեան ըստ նուազելոյ Սանուցն՝ հատուցցէ ամ յամէ յարկեղէ իւրմէ իտալական լիրայս արծաթիս վեց հազար առ Դպրոցն Հայկական։

Հուսկ ուրեմն կամիմք զի Պատճէնքս Մեր այսոքիկ վաւերք եւ հաստատք՝ որպէս եւ են, նոյնպէս կացցեն ճնացեն և առ յապայն. եւ վճռեմք զի անզօր և առ ոչինչ համարեսցի որ և է գործ յումմէ և իցէ ձեռնարկեալ ընդդէմ սոցին. և մի՛ ինչ այսոցիկ հակառակ խափան եւ արգելլինիցի։

Տուեալ 'ի Հռոմ առ Ս. Պետրոսի ընդ մատանեաւ Զկնորսին, յառաջնում աւուր ամսեանն Մարտի յամի 1883, 'ի Հնգերորդում ամի Քահանայապետութեանս Մերում։

Թ. Կարդ. ՄԷՐԹԷԼ

—

ԹԻԻԼԱՍԱ

Իշպու կոնդակ մէպլինտէն բէսմէն անլաչբլարզընա կէօրէ, բաբալար հազարաթը՝ էօթէտէն պէրու Շարգ միլլէթլէրի արասընտա քեաֆֆէսիսէն պիեասէ ֆայիդ օլան Էրմէնի միլլէթի իւզերինէ նաղարը տիգգաթլարընը չէվիրիպ, իշպու միլլէթին սէլամէթ վէ նիզամ վէ ինթիզամ վէ թարիմ վէ թէրպիեէ քէսպ իթմէսի իչին, Բրօքականտա մէքթէպինէ միլլէթի մէրգումէտէն թալէպէ գապուլինի թասավվուր իլլէտիքլէրի, վէ Ֆրանսա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրինին հիմմէթի սաեէսինէ հէյ՝՝՝՝՝՝ առաջնորդլարը թահթը էսարէթինտէն միլլէթի մէրգումէնին պիր միդտարընը գուրթարմաեա մուվաֆֆագ օլտուգլարը, վէ Կիլիկիա աթոռընը թէէսսիս, վէ մուախխարէն ումում գաթոլիքլէրէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ նախագահական Աթոռը թէչքիլ պուեուրտուգլարը, վէ եղճիմմէ Միւթէվէֆա 9 ընճը Պիոս բարանը Էրմէնի քիլիսէսինին իսլահ վէ խայրը իչին Բէվէրսուրուսը իճատ իլլէտիկի հալտէ, հէր նասըլ իսէ, մագսէտի խայրխահանէսի բէք ճիւզի քէսան թարաֆընտան անլաչբլամասընը ճիհէթլէ, պունտան պիր թագըմ շայեանը թէէսսիւֆ հալէթընը վուգուա կէլտիկի, ֆագաթ պու ճիւմլէ իլէ էսէրի նիֆագընը բէյտէրբէյ քիւլլիյէն միւնտէֆի օլաճաղը, վէ Ազգաբերական Աթոռընն պու կիպի շէյլէր եիւգիւնտէն ասլա Էրմէնի միլլէթի հագգընտա տէրքեար օլան չիտտէթի մուհապէթտէն սօղումասընը վէ պագը գալան ճիւզի պիր թագըմնն տախի տայիրէյի իթաաթ վէ բայեէթէ կիրմէսի մէմուլ իտուկինի, վէ երինէ Էրմէնի միլլէթինէ մուավէնէթ վէ քէնտիսինէ թալիմաթը տինկյէի էօյրէթմէք իչին իւչ սէնէտէն պէրու պիլ խասսա ճիզվիթ բուհպանլարը իլէ սայիր բէհապէնի էճնէպի. եէնին Էրմէնիսթան թարաֆլարընա իյզամ գըլընմըշ օլտուղու կէօսթէրիլմիշ իսէ տէ, պու թէտպիրլէր հուսուլի մագսէտէ քեաֆի օլմաերը, պունլարտան պաշգա, Էրմէնի միլլէթի պէյնինտէ լաեըդը վէ մանթուպու վէճհ իւզրէ, քահանայլըգ վազիֆէ վէ մէմուրիեէթի միւհիմմէսինի իյֆա զըմնընտա պիր տէ Բօմատա այրըճա պիր բուհանի մէքթէպին թէէսսիս վէ ինչաաը լազըմ կէլտիկինտէն, պու քէրրէ պագը Էրմէնի-գաթոլիգ բիսգօպոսլարը թարաֆընտան վագը օլան խթիտա վէ կէօսթէրիլէն արզույի շէտիտ իւզէրինէ այրըճա պիր մէքթէպին տախի քիւշատընա հիմմէթի վէ իշպու մէքթէպէ պագը իմթիեազաթ իհսան օլունտուղու իլավէթէն պէեան պույրուլմուշ տուր, շէօյլէ քի.

1· Միլլէթի մէրգումէյի Էրմէնիան խայրխահը վէ Բօմա քիլիսէսինին կարտինալը օլան Ազնտոն Հասունեան հազրէթլէրինէ (1) իշպու մէքթէպին նէզարէթ վէ իտարէսի գայրը հաեաթ շարթըյլա իհալէ դըլընմըշ տը։

2· Ֆագաթ անտէն սօնրա եախօտ բրօքականտա ըէյիսինին մէքթէպ նէզարէթինի ատէմի գապուլի հալինտէ, բաբա հազրէթլէրինին թէնսիպի իլէ տիկեր պիր գարտինարն մէքթէպի մէզպուր իտարէսինի տէրիւհտէ իյլէմէսի մուգարրէր պուլունմուշ տուր։ Շունուն իչին քի, Բրօքականտա իլէ օլան միւնասէպաթը ելալ օլմասըն։

3· Պէհէր սէնէ խիթամընտա իշպու մէքթէպ հագգընտա իզթիզա խէն մալիմաթ թահրիրէն բաբալար հազարաթընա թագտիմի էմր օլունմուշ տը։

4· Մէքթէպին նագըրը՝ շարգ ումուրունա նէզարէթ խէն Տայիրէնին սը քեաթիպի օլմագ կէրէք.ինսէ տէ, անըն օլմասընը վագթի պիր տիկէրի բաբանըն էմրի իլէ նասպ օլունաճագ տը։

5· Մէքթէպին Համիսի օլան գարտինալ՝ Էրմէնի այինինտէ օլան թալէպկի՝ պէհէր թէմական Եպիսկոպոսընը խթիչարէսի մարիֆէթիլէ գապուլ խէճէք տիր։

6· Իւլիւմիւ իպթիտայիէյի խիթամ խէնէրէ վէ բուհպանընը թարիդինէ իսթիտատընը օլանէր եաընը իշպու մէքթէպէ գապուլ օլունաճաղընը տը։

7· Թալէպէ լաեճ իւլ թէրպիեէ Բրօքականտա մէքթէպինէ տէվամ իտէճէք վէ օրատա իմթիհանը վէրիպ, իզթիզա խոէն միւքեաֆաթընը ալաճաղ տը։

8· Բրօքականտա մէքթէպինտէքի Էրմէնի թալէպէրէր՝ իշպու Էրմէնի մէքթէպինէ նագլ օլունաճաղընը տը։

9· Բրօքականտա մէքթէպինտէն թալէպէ էքսիլտիեի ճիհէթլէ, պունա մուգապիլ մէքթէպի մէզպուր՝ քէնտի իտարէսի սանտըղընտան պէհէր սէնէ Էրմէնի մէքթէպի իտարէսինէ 6 պին իթալիա լիրասը (եանի 6 պին ֆրանգ) թէտիյէ իտէճէք տիր։

Իշպու չէրայիթտէն անլաչբլարընա կէօրէ, մէքթէպի մէզպուր եաընը իսմէն Էրմէնի մէքթէպի օլտուղու հալտէ հագրգաթէն Լաթին մէքթէպի օլուա, թալէպէսի տախի ֆիլէն միլլէթի վէ միլլէթլիյի պէրպաթ վէ միւլէվվէս իթտիրմէք իչին խաթիխատ գըլընաճաղ տը։

Պու հալտէ վէնէտիկ վէ Վիէննա վէ Զմիր մանասթիրլարը մէքթէպլէրի, վէ անլէրտէն չըգաճաղ օլանլէր՝ նէեէ՞ եարաեաճաղլար աճապա։ Հիչ չիպպէհ եօգ տուր քի, էլլէրի, գօլլարը վէ տիլլէրի պպլը օլարագ պու մէքթէպի ալիտէն չըգանլար ինտինտէ էսիր վէ օնլարըն քէյֆինէ վէ հէր պիր մէրամ վէ էմրլէրինէ թապի պուլունաճաղլար տը։ Ալլահ եարամ իթսին պիչարէ Էրմէնի միլլէթինէ, քի չօգ տէֆա էտիլլէյի բէսմիեէսի իլէ պէեան իյլէտիկիմիզ վէճհ իւզրէ, պիր թարաֆտան ճիզվիթլիք վէ Բէվէրուրուս պէյլասը, վէ տիկէր թարաֆտան օրթօտօքսլուգ վէ Պոլսէ՝՝՝՝՝՝ նէհատէթի իլէ իհաթա գելընմըշ օլուգ, օրթատան կիտէճէք պիր սէլամէթ թարիդինտէն տախի՝ մահրում պուլունմագ իւզրէ հիւքմ օլունմուշ տուր....։

—

ԷՐՄԷՆԻ ԴԱԹՕԼԻԿ ՄԷԶԱՐԻՍԹԱՆԸ ՎՈՒԳՈՒԱԹԸՆԱ ՏԱՃԻՐ ԹԱՖՏԻԼԱԹ ՏԸՐ

—

(2380 ԴԷ-ԷԷԴՊԷՆ ԳԷԼՄ ԷՆ ԵՒՐՈՊ)

Ֆէրատաը սայը, եանի ապրիլին 26 ընճը կիւնիւ Տայիրէեէ կիտիլտիքտէ, Էնֆիէճեան էֆէնտի՝ միւտիրիեէթէ մախսուս օտաեա կիրէր. օրատա Տ. Ազարեանըն գաբու օղլանը իլէ Աբիկեան Ստեփան բահիպին էվվէլճէ կէլիպ օթուրմուշ, վէ բէվիչի հայէնազարէն շէրէֆիթէվարիտ իսէն էմինամէտէն պահս իյլէմէքտէ պուլունմուշ օլտուգլարը, վէ եղճիմզէ Պլագ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին մէրգումանա խիթապէն "պու էմրէ նէ՞ տիեէճէյինիզ վար„ մէպլինտէ պուեուրտուգլարընա ճէվապ օլարագ, Աբիկեան բահիպին "պիզ պէցյէ էմրլէր թանրմաեըզ„ վէ Առաքելին "չիմտի կիտէր Ալիեէ նէզարէթինտէն պունուն մուզայիրինի կէթիրիրիմ բաթրիգ (եանի Տ. Ազարեան) մէզարիս-

(1) Էկէրչի, Հասունեան հազրէթլէրի՝ միլլէթի Էրմէնիան խայրխահը իսէ, Տ. Ազարեան միւշարիէյի հազրէթլէրի հագգընտա հիչ պիր վէճհ իլէ խայրխահ վէ սատրգ պուլունմատըզընտան, պիզզաթ բաբա հազրէթլէրի գավլինճէ «ԽԷ միլլէթ խայրխահ օլմասընը վէ օլամաեաճաղը զըմնէն անլաչբլը, չիւնքի միւշարիէյէն հալի հաեաթընտա օլարագ մէնէտիրի գաբմագ, վէ քէնտիսինի տէտիրկին իթմէք, վէ չախսի տիւշմէնլէրի իլէ ագը իթթիֆագ իտէրէք, անլէրի սէվինտիրմէք իչին չէվիրիլէն մանօվրա վէ ֆբրբլատագլար՝ ինքեար վէ թէէվիլ գապուլ իթմէզ սուբէթտէ հէր քէսին կէօղիւ էօնիւնտէ վէ էլան խաթըրլարտա պագը գալմըշ պիր սահիֆէլիք տիր։ Էկէրչի պու հալէր իլէ պէրպաէր եինէ պու տա խայրխահլըգ իսէ, օնա պիր տէեէճէկիմիզ օլմասընը կիպի, ինանմաեա տա պիր մէճալուրիեէթ եօգ տուր զանն իտէրիզ։

թանա միութեսարբրի տբը» եօլունտա մեգալաթտա պուլունտուգլարբը վէ պիր գաչ տէֆա տա թէքբար էյլէտիքլէրինի իշլիտիր, վէ Պլաղ պէյէ խիթապէն «ղանն իտէրիմ քի, վաղը օլան էմ միւղաքէրէ թահթընա կիրմէզ, գապուլ օլունսա տա օլունմասատա հիւքմիւ պաղը վէ միութէպէր տիր, քեաֆֆէմիզ թէպայը տէվլէթի Ալիեէտէն պուլունմագ հասէպիյլէ իթաաթ իթմէեէ վէ պաշ էյմէեէ մէճպուրուզ, մատամ քի սըպդաթ իտէն դարարը Ալի հիւքմիւնճէ պունլարըն մէնին միւտախէլէլէրի տէվլէթճէ թէնսիպ վէ ըէսմէն թարաֆը Ալիլէրինէ իշար գըլընմըշ տբը, պունտա միւնաղաա վէ միւղաքէրէ իտէճէք պիր շէյ եօգ տբը» տիմէսինէ ճէվապէն միրի միւշարիլէյհ հաղրէթլէրի՝ «սիզ պիր աղ օ պիր օտաեա պուեուրուն, օթուրուն, չիւնքի պէն էվվէլ պունլար իլէ պիր աղ կիզլիճէ լաղբրաը իտէճէյիմ, սիզին հուզուրունուզտա պիր շէյ տիեէմէմ, չիւնքի միւնաղաա օլուր» ։ Էնֆիլէճեան էֆէնտի՝ «տիւն ագշամքի տավէթ վէ թէպլիղաթտան տօլաեը պու կիւն պուրաեա կէլմէքլիյիմիզ իճապ իթմիշ իքէն, չիմտի տէ կիթմէքլիյիմիզ լաղմ կէլտիկինէ թէճճիւպ իտէրիմ։ Միւնաղաա իտէճէք նէ՞ վարտբը, խուսուսիյլէ պէնիմ պու ատամլար իլէ հիչ պիր իշիմ վէ սեօղիմ եօք տբը, պիր էմր վար՝ օ տա սիզէ խիթապէն կէլմիշ տիր, վէ հիւքմիւ թարաֆէ,ինէ այտա օլմագ միւնասեպէթիլէ, թէֆհիմ վէ թէպլիղի տախի թարաֆէ,ին հաղբը օլտուղլարը հալտէ, իճրա օլունմագ լաղմ կէլիր, քի հէր քէս օնա կէօրէ վազիֆէ վէ սէլահիյէթինի թանըսըն վէ այրը այրը թէպլիղաթտան շէօյլէ օլտու, եախօտ օլմասը տէնիլէրէք, պիր իխթիլաֆ վէ իղֆալաթա մահէլլ՝ վէ հիչ պիր կէօնա միւնաղաաեա սէպէպ գալմասըն։»

Պլաղ պէյ էֆէնտի՝ պունա ճէվապէն «էվվէթ, խարիճիեէ նազբրը տա էլչիլէրի ումումէն տավէթ իտէր, ֆագաթ կէլտիքէրինտէ քեաֆֆէսինի պիրլիքտէ գապուլ իթմէյիկ, հէր պիրի իլէ այրը այրը կէօրիշիր վէ միւզաքէրէ էյլէր, օնուն իչին տիւօրումքի սիզ պիր աղ տիշբը չըգըն քի պէն պունլար իլէ կիզլի կէօրիշտիւքտէն սօնրա, սիզին իլէ տէ այրըճա կէօրիշէյիմ»։ Էնֆիլէճեան էֆէնտի՝ «իրաեէ պույուրտուզունուզ էմսալ՝ մուվաֆըգը հալվէ մասլահաթ տէյիլ տիր, չիւնքի նէ՝ պէնտէնիզ էլչիյիմ, նէ՝ տէ պունլարտա էօյլէ պիր սըֆաթ վար տբը։ Զաթը Ալիլէրի իսէ իշպու Ալթընճը տայիրէնին միւտիրիսինիզ, միւշթէրէք օլան վէ հիւքմիւ Ալիսի թարաֆէ,ինէ այտա պուլունան պիր մասլահաթտան տօլաեը այրը այրը թէպլիղաթտան՝ միւնազաեը մալիւմէ թէսվիեէ օլաճագ եէրտէ, պիլաքա թէչէտտիւտ իտէր, պունտան իչին ըէճա իտէրիմ, վաղը օլան էմրին սուրէթի իճրասընտան տօլաեը հէր նէ թէտպիր իթթիխաղ պույրուլաճագ իսէ, թարաֆէ,ին հաղբը օլտուգլարը հալտէ թէֆհիմ վէ թէպլիղէ հիմմէթ պուեուրասընը, քի կէչէն կիւնքի, հաթթա տիւն պաշամքի կիպի պիր վուգուաթ տահա զուհուրա կէլմէսին. չիմտիեէ գատար էֆրատը միլլէթտէն հիչ պիրիսինին ճէնաղէսի օրթատա գալմատըղը, հաթթա պիզ օնլարըն ճէնազէլէրինէ պիզիմքիլէրտէն զիեատ հիւրմէթ վէ բաեէթ, վէ գապրիսթանճա վուգու պուլան հէր պիր մուամէլէ վէ միւրաճաաթլարընա նիզամը մէվզուասը իգթիղասընճա թեահիլաթը միւմքինէ իճրա իթմէքտէ, վէ պու պապատէ հիչ պիր քիմսէնին հաղգլը չիքեաեէթինէ սեպեպիեէթ վիրմէմէքտէ օլտուզումուզ հալտէ, պունտան տահա իքի իւչ կիւն էվվէլ շու ատամ (Առաքելի կէօսթէրէրէք) Զաթընըղա կէլիպ, ճէնազէմ օրթատա գալմըշ, տէճն իթտիրմէեօրլար տիեէրէք պիր թագմ միւֆթէրիաթատա պուլունտուղու ըէսմէն թաստիգ պույրուլտուգտան սօնրա, եիւդիւնէ դարշը տախի Զաթը ալիլէրի սէյլէմիշ լէքէն, ենինէ տիւն ագշամ պիր խըրվաթըն էլինէ աչըգ պիր քեաղըտ վիրէրէք, վէ պունտա տայիրէի սատիսէնին տախի մալիւմաթը վար կիպի իչի կէօսթէրէրէք, օրաեա պէ.ճի մագամընտա իյղամ իթմիշլէր տիր։ Խիլաֆը գարարը Ալի վէ թէմպիհատթը վաղը միւտախէլէլէրի պիղղաթ քէնտի միհրլէրի իլէ մուսատագ վէ նագապիլի ինքեար օլարագ պու կիւնքի կիւն եէտը զապթըմըզտա տբը։ Զաթը ալիլէրի՝ տէվլէթի իմիդնի պիր մէմուրու պուլունտուգլարը հալտէ, ամիրինիզտէն արմըշ օլտուղունուզ պիր էմրին խիլաֆընտա հարէքէթ վէ միւսաատ պուեուրուրսունուզ տէեու ասլա շիւպհէ վէ իթիգատ իթմէմ, պու հալտէ տիմէք օլուր քի, պունլար՝ տէվլէթի Ալիեէնին պիր մագամը ըէսմիսի օլան իշպու Ցայիրէյի պէլէտիեէ վէ Զաթը ալիլէրի նամընա ատէթա պիր նէվի սախթէքեարլըղա դատար միհրլէրի թահթընտա օլարագ ճիւրաթ իթմիշլէր տիր, պունուն տավաճըըղը ըէսմէն սիզէ այտա օլուպ, պիզ եալընըզ քէնտի հիսսէմիզէ խապէթ իտէն պիր իշ իչին իֆատէի հալ իլէ, մէնին միւտալիսէլէլէրինի, վէ տէվլէթին քէնտիլէրինէ թայէին իյլէտիկի սէլահիյեէթի հուտուտու խարիճինէ չըգմամալարընը, պինաէն ալէյհ էօթէտէն պէրու եէտը իտարէմիզտէ պուլունան դապրիսթան իտարէսինէ գարըրչըպ, պէ.ճիսինի ֆիլան ազ վէ եէնիսինի նասպ էյլէմէմէլէրինի թէքրար բեճա վէ իսթիրհամ իտէրիմ։ Ամմա պէնիմ չիմտի պուրատա հուզուրումպաղը մերթէպէ Զաթընըղը պիհուզուր իտիեօրսա, պէն ուսուլը թէչրիֆաթտան, վէ էկէրչի տիշարը չըգմագ լաղմ կէլիրսէ, իլք էվվէլ հաղգսըզ վէ գապահաթը օլանլարընն չըգմասը լաղմ կէլէճէկինէն, վէ ասըլ էսասը մատէյի եանի ադաճընը.քէօ.քիւնիւ պիր թարաֆա պրագըպ, գուրու եաբրագլարտան պահս վէ իտտաա իյլէմէ.քտէն սարֆը նազարլա, չիմտիլիք տիշարը չըգարըմ, ֆագաթ կիզլի լաղբրանընըզ խիթամընտան սօնրա ավտէթլէ, պու պապատէ.քի գարարընընզը պիլմէ.ք վէ օնա կէօրէ հարէ.քէթ իթմէ.ք մէճպուրիյեէթինտէ օլտուզումու թէէ.քիա իտէրիմ։»

Օլ էսնատէ Պլաղ պէյ էֆէնտի՝ Աբիկեան բաբաղ իլէ Արապկիրլի Առաքելէ խիթապէն, «սիզ մէզարլըղա նէ՞ վագբթ պէ.քճի եօղատընընզ» տէեու սիաալ իյլէտի.քտէ, Առաքել «պիր դաչ կիւն վար տբը» ճէվապընը վիրիր իսէ տէ, Էնֆիլէճեան էֆէնտի «պու սեօզ տէ ասըլսընզ տբը, պունլար՝ տիւնքի կիւն էմրին չիֆահէն թէպլիղինտէն սօնրա եօղամըշլար, նասըլ.քի պու խուսուս՝ եէտիմտէ պուլունան մէմհիւր վարագալարը վէ պիղղաթ տայիրէ չավուշլարը իլէ բօլիս նէֆէրաթընը մէչհուտաթը վէ խըրվաթըն իգբարը իլէ տախի միւսպէթ վէ մագպութ տուր»։ Պլաղ պէյ հաղրէթլէրի «էօյլէ՞ մի տիր» Առաքել «էվվէ՛թ էֆէնտիմ, տիւն եօղատընդ, պէն պիր գաչ կիւն էվվէլ տէտի իսէմտէ, սօնրա ֆի.քրիմէ կէլտի.քի տիւն եօղամըշ օլմալըյդ» տիմէ.քտէ իքէն, Էնֆիլէճեան էֆէնտի տիշարը չըգարագ, միւտիրիեէթ օտասընընն դարշըսընտա.քի օտատա օթուրսուր, վէ իւչերինէ 5-6 տագըգա կէչէր կէչմէզ, օ պիր թարաֆ կիթտի իֆատէսիյլէ Պլաղ պէյ նէղտինէ տավէթ օլունուր։ Առաքել իլէ Աբիկեան բաբաղա միրի միւշարիլէյհ.հին նէ՞ եօլտա թէմպիհաթ իճրասընընզ հագդընտա մէսմուաթ դապիլինտէն օլարագ ըիվաեէթ միւխթէլիֆ իսէ տէ, գաթիէն իտարէ իշլերինէ միւտախէլէտէն իճթինապլէրի էմր ու թէմպիհ պույրուլմուշ օլտուղունա իշթիպահ իթմէմէք լազմ կէլիր։

Պու պապատէ նէ՞ տէնիլմիշ իսէ, Առաքել իլէ Աբիկեան բաբաղատան սիաալ վէ թահգբդ օլունսա, տահա իյի օլուր զանն իտէրիզ։

Էնֆիլէճեան էֆէնտինին պէթէքբար միւտիրիյէթ օտասընա կիրիպ, օրատա էֆէնտիի միւմանիլէ.յհ իլէ Պլաղ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի միեանընտա ճէրեեան իտէն մուպահասաթտան վէ վաղը օլան մուամէլէտէն տօլայը պիր դաչ տէֆա Էնֆիլէճեան էֆէնտիեէ միւրաճաաթյա մալիւմաթը սահիհէ ալմագ իսթէտի.ք իսէ տէ, միւմանիլէյհ.քէնտի մէսլէ.քի իգթիլասընճա պու պապատէ հիչ պիր շէ.յ սեօյլէմէ.ք վէ պիր կիւնա մալիւմաթ իգթա իյլէմէ.ք՝ իսթէմէտիկինտէն, վէ Պլաղ պէյ հաղրէթլէրինի կէօրիպ պիր շէ.յ սիաալ իթմէկէ տէ պիղճէ սուհուլէթ օլմատըղընտան, թապիաթիյլէ դարանլըղ մահալէ թաշ ատթամամագ վէ դաշ եաբալըմ տէր իքէն կէօղ չըգարթմամագ իչին, չիմտիլիք թաֆսիլաթը վաղտամընղա պուրատա նէթիճէ վիրիր իսէ.ք տէ, շուրասընը օգուեանլարբրմըզդա ըէսմէն վէ ալէնէն թէէմին իտէրիզ.քի, գապրիսթանը մէգ.քիւր իտարէսինճէ Ֆ. Ազարեանընն միւտախէլէսի՝ սաեէյի ատալէթ վէ հագգանիյեէթի տէվլէթի Ալիյեէտէ.քեամիլէն պէր թարաֆ օլունտու, վէ տէվլէթճէ մէվզու օլան «Ռուսաստան» ահ.քեամը թէմամիյլէ մուհաֆաղա պույրուլտու, վէ շու՞վէճհ իլէ հագգ.սըզլըգլա անադա գալգան քէմալ մահճուպիյեէթլէ եէրինէ օթուրմայա մէճպուր օլտու։ Վէսսէլամ։

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՁԱՐԼԱՐԸՆ ԹԱԳՏԻՍ ՐԷՍՄԻ

Ռուսիա հիւքիւմտարլարընընն թագտիս ըէսմի՝ ըէ.ք աթիգ պիր ատէթ տիր։ Իլք տէֆա իւչունճիւ իվան՝ Պիզանս իմբէրաթօրլարը թարաֆընտան թէրք վէ վասիեէթ իտիլմիշ օլան թաճը՝ թօրնու Ցիմիթրիեէ ըէսմէն գօյտուրարագ, պու ատէթի իճրա իյլէմիշ տիր։ Ցէօրտունճիւ իվան, Թէօտոր, Պօրիս Կոտունօֆ, Պաղիլ Շուիսքի, Միշէլ վէ Ալէքսիս տախի այնի տարաթ վէ սալթանաթ իլէ թաճ կիյինմիշլէր տիր։ Պու զիյնէթլէրտէ ըէհապկէն՝ պիյիւ.ք մէվզբի հայիզ օլուպ, պաշբիսգօպոս եախօտ բաթրիգ՝ Զարընն եանընտա եիւ.քսէ.ք պիր իսկէմտէ օթուրմագտա, վէ հիւքմտար՝ անընն էլինտէն հիւքմտարլարդ թաճ վէ նիշանլարընը ալմագտա պուլունմուշ տուր։ Մուախխարէն ըէհապկէն սընընքը՝ էվվէլքի պիյիւքլիկնիւ զայպ իտիպ, մուդատէմա պիր նէվ շէրի.քի օլտուզու իգթիտարընը՝ օնտան սօնրա պէնտէսի վէ շահիտի օլմուշ տուր։

Ռուսիա իմբէրաթօրլարընընն ըէսմի թէթէվվիճէրի զիյնէթի՝ կիթտի.քճէ Ռումմէզհէպինին լաթաղեիր գավայտա վէ ատաթը սըրասընա կէչիպ, պիյիւ.ք Բէթրոնուն էմրու նէղարէթիյլէ իճրա օլունակէլէն պիրինճի Գաթէրինանընն ըէսմի թագտիսի՝ միւշարիլէ.յհատան սօնրա, Ռուսիա թախթընա ճիւլուս իտէն հիւքմտարլարընն ըէսմի թէթէվվիճէրինէ պիր մուդատէմէ վէ նիւմունէ օլմուշ տուր։ Շէօյլէ.քի Ալէքսիս, Ննա, Էլիզաբէթ, իքինճի Գաթէրինա, վէ Բօլնամ հիւքմտարլարընն ըէսմի թագտիսլէրի՝ այնի էվվէլքիլէր կիպի օլուպ, պաղը հիւքմտարլար թարաֆընտան նատրէն թէպտիլաթ վուգու պուլմուշ, վէ պու թէպտիլաթ՝ խալէֆիլէրի թարաֆընտան տախի գապուլ իտիլմիշ տիր։ Թէպտիլաթը վաղտա՝ հիւքիւմտարլարընն իմթիեազաթընընթաստիգ իթմէ.ք վէ պուլունտուգլարը մէվգբի եիւ.քսէլթմէ.ք մագսատիյէ օ.ղուպ, իլք տէֆա Էլիզապէթ՝ քիւրըէյի արզընն է՛ն կիւզէլ մահէլլինի Ռուսիա հիւքմտարընա թէվտի իթտիկինտէն տօլայը ճէնապը Ալահա իտիլէն տուաեը իհտաս իթմիշ, վէ իլք տէֆա Բօլ՝ Քիլիսէ ըէյիսլիկի իւնվանընը ալուպ, խալէֆիլէրի տախի պու իւնվանը մուհաֆաղա իթմիշլէր տիր։

Ռուսիա հիւքմտարլարընն թագտիս ըէսմի՝ Պիյիւ.ք Բէթրոնուն էմրի, Ալեքսանդր Նէվսքիյ տայիր, Ռուսիանընն պիր բիսալէ.յի մէվզութասընտա տախիրէն տէրճ օլունան պաղը էվրագտան, մալիւմաթը ատթիյէի խթիխրաճ իյլէր, վէ պիրինճի Գաթէրինանընն ըէսմի թագտիսի՝ տիկէրլէրինէ նիւմունէ իթթիխաղ իտիլմիշ օլտուղունտան, պունուն հագգընտա պաղը մալիւմաթ իթթա իտէրիզ։

Պիյիւ.ք Բէթրո՝ վէֆաթընտան աղ էվվէլ, սէվկիւլիւ զէվճէսի Գաթէրինաեա թաճ կիյինտիրմէ.քլիկի արզու իթտիկինի՝ պիր իրատէի իմբէրաթօրի իլէ պէէան իյլէմիշ տիր։ Օլ վաղտամընն սինօդ ըէյիսի օլան Նովկօրօտ սէրբիսգօպոսու վէ դոնթ թօլսթոյ՝ ըէսմի մէգ.քիւրուն թէտարի.քեաթընը իճրա իթմէ.ք իւզրէ Մոսգուաեա կիթմիշլէր տիր։ Գաթէրինանընն ֆիսթանը տախի Բարիսէ սիրարըշ իտիլմիշ տիր։ Միւշարիլէ.յհանընն թաճը՝ սօն Պիզանթիոն հիւքմտարլարընընն թաճլարը կիպի օլուպ՝ Շարգ վէ Ղարպ իմբէրաթօրլուգլարընընի՝ իրաեէ իթմէ.ք իւզրէ։ պիր քէմէր իլէ իլի գըսմա միւնգասէմ պուլունմուշ, վէ դայէթ գը.յմէթտար 2564 ատէտ ինճի իլէ միւղէյեէն խալիս ալթունտան իմալ իտիլմիշ տիր։ Ինպու թաճտա, կիւվերճին եումուրթասը շէ.քլինտէ վէ զաեէթ պիյիւքլիւքտէ պիր ատէտ գըրմըզը եագութ միւշահէտէ օլունուպ, էլմասարտան մամուլ պիր խաչ ալթընա գօնմուշ օլան քիւրրէյի բարլաթմագտա պուլունմուշ տուր։

Իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչա՝ մարընն սօնլարընտա Մոսգուաեա վասըլ օլմագ իւզրէ, 1724 վետրվարընտա Բէթրէսպուրկտան հարէ.քէթ, վէ շէհիրտէ պիր թագմ տէլլալար տօլաշարագ, ըէսմի թագտիս մէրասիմինին մայիս 7 տէ իճրա օլունմասը մուգարրէր իտուկինի պօրաղանլար իլէ իլան իթմիշլէր տիր։

Պիյիւ.ք Բէթրո՝ մէսարիֆի շէհիր թարաֆընտան թէսվիեէ օլունմագ իւզրէ, պիր ֆըրգա մուհաֆըզ ասքերի թէրթիպ իթտիրմիշ, վէ պու ֆըրգաեա մախսուս օլմագ իւզրէ, Ռուսիալը վէ էճնէպի թաճիրլէրին պահատար ատլարը ալընմըշ տբը։

Ասսմխսիօն նամ պիյիւ.ք քիլիսէ՝ թագտիս ըէսմի միւնասիպէթիյլէ միւ.քեմմէլէն թէղեին իտիլմիշ օլուպ, քիլիսէնին օրթասընտա գըրմըզը դատիֆէ իլէ դարլը վէ ալթուն սըրմալը սաչագլար իլէ միւղէյեէն պիր քիւրսի պուլունմուշ, վէ իշպու քիւրսիեէ կիտիլմէ.ք իւզրէ 12 եօլ թէրթիպ իտիլմիշ տիր։ Ալթուն սըրմալը իրլէրտէն ասըլմըշ օլան դատիֆէտէն պիր սայէ.պան (ամպհովանի), քիւրսի իւզրէրինտէ վաղտ օլուպ, քիւրսինին էթրաֆը իսէ, պաղը մէճազի թասվիրլէրի հավի զաեէթ գը.յմէթտար պիր սէտտ իլէ իհաթա օլունմուշ տբը։ Քիւրսինին իւզրէրինէ, նատտիտ թաշլարլա միւղէյեէն իլի գօլթուգ սանտալեէսի գօնուլմուշ օլուպ, իմբէրաթօրա մախսուս օլան գօլթուգ սանտալեէսի եանընտա, իմբէրաթօրլուգ ալեամէթլէրինի հավի վէ ալթուն սըրմա իլէ իշլենմիշ պիր ըսթօֆա իլէ գարլը պիր մասա միւշահէտէ օլունմագտա պուլունմուշ, վէ քիլիսէնին տէօշէմէսի տախի ալթուն սըրմա տօգունմուշ Ա.ճէմ խալըլարը իլէ գարլը օլուպ, քիլիսէնին իլի թարաֆընտա իսէ, ըէհապկէնէ մախսուս վէ կիւզէլ խալըլար իլէ էօրթիւլիւ գանաբէլէր վաղ իտիլմիշ, վէ տիրէ.քլէրին արասընտա խասսէթէն իմբէրաթօր ֆամիլեասը ադասը իչին եէրլեր թէտարի.ք օլունմուշ տբը։ Ամֆիթէաթր շէ.քլինտէ վէ քիլիսէնին տիվարլարը պօեունտա պաղը մահէլլեր թէրթիպ իտիլմիշ օլուպ, պունլար տախի, սիւէլի էճնէպիեէ սիֆֆերասը, զէվաթը միւթէպէրէ, վէ Ռուսիա վիլայաթի վէ շէհիրլէրինտէն կէօնտէրիլէն հէյեէթի մէպուսէլեր էֆրատընա թախսիս ղըլընմըշլար տբը։

Ըէսմի թէթէվվիճտէն պիր կիւն էվվէլ, Մոսգուանընն պիդճիւմէ քիլիսէլէրինտէ, էմսալի կէօրիւլմէմիշ պիր ատլթանաթ վէ թանթանա իլէ տուալար օգունմուշ, վէ մայիսին 7 ենճի կիւնիւ, սապահընսաաթ 8 ինտէ Ասսմխսիօն քիլիսէսինտէ միթանթան պիր զիյնէթի բուհանիեէ իճրա խիլմիշ, վէ սաաթ 9 տա, ալայը իմբէրաթօրի՝ քիլիսէեէ կիթմէ.ք իւզրէ Գրէմլէն սէրայընտան հարէ.քէթ իթմիշ տիր։ Ալայընն թա արգասընտան իմբէրաթօր վէ անընն արգասընտան իմբէրաթօրիչա՝ տիւգ տր Հօլսթէյնին գօլթուգուզունտա վէ պիր սաեէպան ալթընտա օյարագ կէլմէ.քտէ պուլունմուշլար տբը։

Բէհապկին սընընքը՝ է՛ն բարլագ էլպիսէյի բուհանիեէսինի կիյինմիշ օլտուղու հալտէ, ալայը իսթիգպալ իտիպ, Նովկօրօտ սէրբիսգօպոսու Թէօոդ, վէ Բըսգօֆ սէրբիսգօպոսը Թէօֆան՝ իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչաեա խաչ վէ մուպարէ.ք սու թագտիմ իթմիշլէր տիր։ Ալայ՝ քիլիսէտէ տիգիլիպ, միւշարիլէ.յհումա հաղրաթը տախի, քիւրսիտէ վաղտ քէնտի գօլթուգ սանտալեէլէրինտէ օթուրմուշլար տբը։ Ցէրհալ օրթաղըգտա ֆէվգէլատէ սիւ.քիւթ հասբլ օրմասը.յլա։ Պիյիւ.ք Բէթրո գըեամ իթմիշ, վէ բէհապկինէ տէօնիւպ, եիւ.քսէ.ք սէտտ իլէ, «սէվկիւլիւ զէվճէմիզէ թաճ կիյինտիրմէ.քլի.ք միւրատըմըզ մալիւմ օլուպ, քիլիսէ ուսուլինճէ իշպու մուամէլէնին իճրասընա սիզլերի տավէթ իյլէրիզ» տէմիշ տիր։

Օլ վաղտամ իլի սէրբիսգօպոսլար՝ իմբէրաթօրիչաեա եագլաշըպ, Թէօոդ մուխթասար պիր նուգթ իրատ իթմիշ, վէ պու նուգթունտա, աթիգ խրիսթիան հիւքմտարլար միսիյը, թէպպայիսատգէսի մուվաճճէհէսինտէ աղիզ օրթատօ.քս մէզհէպինի իթթիրաֆ իյլէմէսինի թավսիեէ իթտիկինտէն, Գաթէրինա՝ պիլէնտի ավազլէ «Հաւատամք» օգունմուշ, վէ սոնրա տիզ չէօ.քմէսինտէ, Թէօոդ միւշարիլէ.յհանընն պաշը իւզէրինտէ պիր խաչ ալէամէթի իճրա իթմիշ, վէ մուխթասար պիր տուա սէօյլէմիշ տիր։ Պատէհու իքի սէրբիսգօպոսլար՝ իմբէրաթօրլուգ հարմանիսինի իմբէրաթօրա կէթիրտիքլէրինտէ միւշարիլէ.յհ ասասընը էլտէն պրագ մաեարագ, իշպու հարմանիյի միւշարիլէ.յհաեա կիյինտիրմիշ տիր։ Իմբէրաթօրիչա թէ.քրար տիզ չէօքիւպ, վէ տիկէր պիր մուխթասար տուատան սօնրա, թաճ վէ քիւրրէ՝ Պիյիւ.ք Բէթրոեա կէթիրիլմիշ, վէ օ տախի քիւրրէ.յի Գաթէրինաեա թէսլիմ իյլէմիշ տիր։

Օլ էսնատէ թէ.քմիլ քիլիսէ չանլարը շիտտէթլէ չալընտըղը կիպի, Գրէմլէնին հէր թարաֆընտան ալթընլան թօրլար տախի, իմբէրաթօրիչանընն թաճ կիյինմիշ օլտուղունու Մոսգուատա թէպշիր իթմիշլէր տիր։

Օնրա իմբէրաթօր՝ ասասընը վէ իմբէրաթօրիչա՝ քիւրրէ.յի եէրէ պըրագըպ, քիւրսիտէն աշաղը ինմիշլէր, վէ խանէնտէլէր եանընտա տուրմուշլար տբը։ Անինտէ մէրասիմի բուհանիեէ պաշլանմըշ, վէ վախտի մէշհուր թէօֆանընն պիր նուգթու իլէ մէրասիմի մէզ.քիւրէ խիթամ պուլմուշ, վէ ալայ մունթազամէն քիլիսէտէն չըգմըշ տբը։ Իմբէրաթօր՝ եօրկունլուգ պէհանէսիյլէ սէրաեա ավտէթ իտիպ, ֆագաթ իմբէրաթօրիչա ալայը վարա իլէ Արշանժ նամ քիլիսէեէ ադիմէթ իյլէմիշ տիր։ Բրէնս Մէնշիկօֆ՝ Գաթէրինանընն արգասընտան եիւրիմէ.քտէ օլուպ, պու միւնասէպէթլէ տարպ իտիլմիշ օլան ալթուն վէ սիմ մէս.քիւ.քեաթտան ավուճ ավուճ խալդ իւզէրինէ սաչմագտա պուլունմուշ տուր։ Իշպու միւնասէպէթլէ, 45,000 ատէտ տախի միտալեա թէվզի գըլընմըշ տբը։

Իմբէրաթօրիչա՝ Արշանժ քիլիսէսինտէ Ռուսիա իմբէրաթօրլարընն մէզարլարը վէ պագ.յեէլէրի գարշըսընտա տիզչէօքիւպ տուա իթտիքտէն սօնրա, Ռուսիա իմբէրաթօրիչալարընն պագ.յեէլէրինին մահֆուզ օլտուղու Ասանսիօն քիլիսէսինէ կիթմիշ տիր։

Գրէմլէն սէրայընտա, իմբէրաթօրիչա՝ իմբէրաթօրուն, տիւդ տը Հօլանդէյնին վէ սէրայ իսալգընին մէրասիմի թէպլիքլէրինի դապուլ իթմիշ, վէ վերիլէն պիւյիւք գիւեաֆէթտէ, իմբէրաթօր վէ իմբէրաթորիչա դատիֆէ սաեէպան ալթընտա այրը պիր սուֆրատա օթուրմուշլար արը։ Սուֆրանընն սաղթարաֆընտա իսէ, ճիսմանի սընրֆընտան օյան տավէթլիլէրին սուֆրասը, վէ սօլ թարաֆտա ըէհապկինտէն օյան տավէթլիլէրին սուֆրասը պուլունմուշ տուր։

Սուֆրատա հաղրը պուլունանլարա, բրէնս Մէնչիգօֆ եէտկյրէ պիւյիւք ալթուն միտալեալար թէվզի իտիլմիշ, վէ իշպու միտալեալարընն պիր թարաֆընտա, «Իմբէրաթօր Բէթրօ, իմբէրաթորիչա Գաթէրինա», վէ տիկէր թարաֆընտա տախի, «1724 տէ Մօսգուատա թաճ կէյինտիլէր» տէեու մուհարբէր օյտուղու կէօրիլմիշ տուր։

Բէմմի թէթէվվիւճ չէնիքլէրի մայիս 16 եա դատար իմթիատա իտիպ, հէր ադչամ պալալար վերիլմիշ վէ դանտիլ ուօնանմալարը իճրա օլունմուշ տուր։ Բէմմի մէզքիւր կիւնիւ, մէյատանտա էհալիէ պիր սուֆրա վերիլիպ, պիր չէշմէտէն գբրմզը վէ տիկեր պիր չէշմէտէն պէեան չարապ ադմըշ տը։ Բէթրօ՝ իսալդա եագլաշմադ վէ օ մէնղարէյի սէյր իթմէք իչին չօգ տէֆա սուֆրատան գալգմըշ, լաբին միւչարիլէյէն ուլուվը ճէնապը պունան էօթէեէ կէչմէմիշ տիր։

Ֆիլվադը բէմմի թագտան միանսէպէթիյլէ հիչ պիր թէտալիրի սէրպէսթի իլան օլունմաեբպ, իմբէրաթօրուն էլթաֆը՝ եալընզ սէրայն պաղը պիւյիւք զէվմթընա միւնասբը գալմը, վէ մէմուլ օլունան ափվը ուսուսի իլան իտիրմէմիշ տիր։ Գուրէնատէն Մ՝օնս նամ նուֆուզլու քիմսէ՝ մահքիւմեէթլէրի բօյիթիգա իշլերինտէն սօլաեը օյմանան պաղը զէվմթ հադգընտա իմբէրաթօրա պիր լայիհա վերիպ, պունլարատան պիր ճիւղինին ճէզալարը թախֆիֆ օլունմուշ տուր։ Իմբէրաթօրուն մաեէթինեէքի զէվմթ՝ մաղհարը իլթիֆաթ օլուպ, էղ ճիւմէ Բիւր Թօլսթօեա գօնթլուգ բաեէսի վէ սիկէր զէվմթա տախի արազի վէ եախօտ սայիր իւնվանլար իհսան գբլընմըշ արը։

Գաթէրինանընն բէսմի թէթէվվիւճիւ՝ պէյն էլ միլլէթ բէք տէ մաղհարը թէվիճճիւհ օյմամըշ, վէ միւշարիլէյհանընն պիւյիւք պիր ճինսէն օյմամասը, վէ անասըլ էճնէպի պունլունմասը, մէղբիւր խօշնուտսուզլուղա սէպէպ օյմուշլար արը։ Լաբին քիմսէ՝ էֆքեարընը աչրգտան աչրգա պէեանէ ճէսարէթի իտէմէմիշ, վէ ումումէն գօրգուլուլուղ հայտէ, պիր կիւն Գաթէրինանընն սալթանաթ մէրթէպէսինէ վասըլ օլաճաղը տախի օլ վագրթատան հիսս օլունմադտա պուլունմուշ տուր։ Ֆիլվադը Պիյիւք Բէթրօ՝ քէնտի խալֆինի թայեին իթմէեէրէք, 1725 սէնէսի յունվարը 18ինտէ վէֆատ իտինճէ, բիճալը տէվլէթի իչի ֆբրգա օլուշ, վէ պիր թագբմը՝ Զարէվիչ Ալէքսինին օղլու կրանտիւգ Բիւրին ճիւլուսունու իսթէտիկի հալտէ, տիկէր թագբմը՝ պաշտա Մէնչիգօֆ, Թօլսթոյ վէ Բրագօֆ սէրբիսգօպսու օլարադ, Գաթէրինանընն հուգուգունու միւտաֆաա իթմէքտէն տուր օյմամըշ տը։ Պիւյիւք Բէթրօնուն ճան վիրէճէկի քէրթէտէ, պու մուպահասաթ սէրայտա վագը օլուպ, Գաթէրինանընն թարաֆտարը օլան ֆբրգա զալէպ իթմիշ, վէ 31 յունվար թարիխի վէ սինօդ վէ աեան մէճլիսի աղղարը վէ պիւյիւք զապիթան իմզալարը յլա նէշր օլունան պիր պէեանանմէտէ, իմբէրաթօրուն վէֆաթը պէեան, վէ իմբէրաթօրիչա Գաթէրինաեա սատագաֆ եէվինի իտիլմէսի՝ Բուսիա թէպատանը իթթար իտիլմիշ տիր։ (Թան)

ԻԼԱՆԱԹ

Օրման վէ մէտատն մէճլիսինտէն

Տէրտէսթի ինչա պուլունան օրմանն վէ մատէն մէքթէպի իչին, լիւզումի օլան էշեանընն իճրա օլունան միւնագասասընտա, էպնիյէ մահէլլէրինտէ թէտիլմ օլունմադ վէ իւչ պին պէշ եիւզ չէքի ատի տիվար թաշընընն պէհեր ատիկ չէքիսի տէօրթ ղրուշ եիրմի պէշ բարատա, վէ պէշ եիւզ գանթար Ուսմուբ եէրի չալը քիրէճինին պէհեր գանթարը սէքիզ ղրուշ օմուղբարատա, վէ մօլօզնագլյէսինին պարիկիր գանթարը լուչ ղրուշ օմուղ պէշ բարատա, վէ մերքէպ գանթարը իքի ղրուշ օմուղ պէշ բարատա վէ եէտի եիւզ էլլի անպար Տարբճա գումու, քէզարիք էպնիյէ մահէլլէրինտէ թէտիլմ գբլընմադ չարթը իլէ պէհեր անպարը օն տէօրթ ղրուշտա թարիպլերի իւհտէլէրինտէ օյտուղունան, վէ իշպու մայիս բուսինին ուօգուզունճու բաղար իրթէսի կիւնիւ սաաթ ուօգուզտա գարարը գանթիսի վիրիլէճէկլինտէն, թէնզիլի իլէ թալիպ օյանլարընն Օրման վէ մատէն մէճլիսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

Ֆիյ 5 մայիս սէնէ 99

ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ

(SON ALTESSE L'AMOUR)

ՄԻՒԷԼԻԹ

ԲՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷԲԷՆ

Իշպու միւէսիր վէ ճալիպ հիքեաեէնին պէշինճի ճիլտի տախի թապ իտիլմիշ օլուպ, մանթպամբզտա վէ զաղէթա սաթան թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտա, վէ պիլխասսա Սթանպօլտա քէօրբիւ պաշընտա վագը սուճու Պօղոս աղանընն տիւքքեանընտա սաթըլմագտա տը։

Ֆիյ 12 ղրուշ

ՊՕԼՕԺԷՆԻԱ

ԷՐՄԷՆԻՃԷ ՎԷ ԹԻՒՐՔՃԷ

Պիր չէյի տօղրուճա մուհաքէմէ իթմէք վէ օլ պապտէ սէհվ ու խէթատան արի պէրի օլարադ պիր գարար վիրմէք՝ միւճէրբէտա օ չէյի իյի պիլմէէ միւթէվազբի օլտուղունա, վէ Պոլցէնիա իլէ անտէն լա թէֆրիգ օլան Ս. Էզմիածին կաթողիկոսլուղու մէսէլէսի իսէ՝ պու կիւնլէրտէ մէվզուի պահս վէ միւզաքէրէ պուլունտուղունա նաղարէն, թարաֆընզտան ամիզանէ պէեան գելլանան միւթալաաթտան պաշգա, սաղ էսասը տավա թուութուլմասը լազըմ կէլէն մէղբիւր նիզամնամէտէն պիրէր նիւսխէ օլսուն միհթէրէմ Երեսխանլարընընդեն էլլինէէ վէ նաղարը տիգգաթլարընտա պուլունուպ, օլ վէհհ իլէ մազուրէթ պիր գարար վիրէպիլմէլէրի չէն, պու քէրրէ բիսալէ չէքիլինտէ վէի էրմէնիճէ վէ Թիւրքճէ թէրճէմէլէրի պիրբիրքէտ օլարադ թաղ իսիրմիշ, վէ իսթէեէնիլէրէ Սթամպօլտա քէօրբիւ պաշընտա վագը սուճու Պօղոս աղա իլէ Պէյօղլունտա Կիւլէրեան Գառնիկ աղանն թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտա վէ կէրէք մաթպաամրզտա 1 չարեէք մէհիտկէ ֆիւեաթլէ սաթըլմագտա օյտուղու իլան գբլընը։

ԴՈՒՆԵԷԹ-ԻԼ-ԼՈՒՂԱԹ

ԷՍԷՐԻ

ՄԷՀԷՄՄԷԴ Շիւքրի վէ Մէքայէլ Աշճեան

Իշպու Ֆրանսըզճատան Թիւրքճէեէ օլան մուհիմմ լուգաթ քիթապընընն 30նճի ճիւղի չրգմըշ օլուպ, իսթանպօլտա էքսէր քիթապճը տիւքքեանլարընտա, վէ Պէյօղլունտա, Գալաթա—սէրայ գարշըսընտաքի թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա, վէ Տօղրու-եօլտա, 458 նիւմէրօլու բաբտիս նամ քիթապճը տիւքքեանընընտա վէ սայիր մահէլլէրտէ ֆիրուխթ օլունուր, վէ արզու իտէն, իսթանպօլտա Պապը Այի ճատտէսինտէ քիթապճը Առաքել աղանընն տիւքքեանընտա ապօնէ եագբլրը։

Պէհեր ճիւղի 2 ղրուշ տուր

Ց. ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՓՈՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 17 մայիս

Ինկլիզ գօնսօլիտի	102-1/16
Էսհամբ ումումի այբլար	11-3/4
» » գաբանտը	11-3/4
65 իսթիգրաղը	14-1/8
69 »	12-1/4
71 »	72-3/8
72 » (Պօնտիւ Թրէզօր)	23-3/4
73 »	11-1/2
Օսմանլը պանգասը	21-1/8
Ռուսիա իսթիգրաղը 1873	88-3/8
Մըսըր իսթիգր. պիրլէշմիշ	72-1/8
» իմթիեազը (շրմէնտը.)	94-1/4
Տէվլէթի Ալիյէնին 77 իսթիգ.	
Տաերա սանիեէ	71- 1/4
Մըսըրըն Բօչիլտ իսթիգրաղը	96-1/4
Մաճարիսթան էսհամը	102-1/8
Գամպիօ Բարիզ	25-462

Բարիզ 17 մայիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3%	109-77 1/2
» » 5%	109-45
Էսհամբ ումումիյէ այբլարը	11-90
» » գաբանտը	11-95
65 իսթիգրաղը	
60 »	62
73 »	58-
Ռումէլի շրմէնտրֆ. թահվի.	56-87 1/2
Օսմանլը պանգասը	785-
Դրէտի Լիոնէ	567-50
Ռուս ֆօնտօսու 5% (1877)	94-
Ռուսիանըն շարգ իսթիգր.	
Իթալիա ֆօնտօսու	92-40
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	366-25
Իսբանեա խարիճի իսթիգ.	63-3/4
Գամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-27

Բարիզ (Պուրսար) 17 մայիս

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5%	109-72 1/2
Էսհամբ ումումիյէ	11-95

Վիէննա 17 մայիս

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	120-35
Ռումէլի տէմիր եօլ թահվի.	27-10

ԱՌԱՔԱՐ ՓՈՐՍԱԼԸ

Էս.Ռ.(Գ.Ք.) մայիս 5 ագչ. գբ.	13-1
» » մայիս 6 սապահ աչ.	13-1 1/2
» » էն եիւքսէք	13- 2
» » էն աշաղը	12-
» » սաաթ 5 տէ	13- 1
63 իսթիգ. (Մութօն) 6% ֆ.	77-
65 » (Մութօն) 6% ֆ.	73-
69 » (Բինար) 6% ֆ.	64-1/2
72 » (Պօն տիւ Թրէզօր)	22-1/2
73 » (Բինար) 6% ֆ.	58-1/2
Ռումէլի շրմէնտրֆէր	57-1/4
Բաբօր ղուրուշ	25-
Հէվալէսիզ »	35-
Ագճէ ֆայիզի %	9-

ԱԳՕՍԻՕՆԱՐ ՖԻԾԱԹԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6%	7-
Սօսիէթէ ժէնէրալ	6%	4-37
Իսթանպօլ պանդասը		8-18
Սօսիէթէ Օթօման		4-16
Թրամվայ	5%	(Գ. Ք.) 330-
Լավրիօմ (մատէն)		174-

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը Լիրասը 100 ղուրուշտան	Ղշ. Փր.
Ինկլիզ լիրասը	10-9
Ֆրանսըզ ալթունու	87-24
Բօլ	90-
Գրիվնից ալթունու	51-20
Պէյալ մէճիտիյէ	108-10
Մէթալիք	101-30
Պէշիք	103-10
Ալթըլըգ	103-15
Պագբը	690-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	917-

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Լն եիւքսէք	1000-
Լն աշաղը	1010-
Սաաթ 5 տէ	1010-

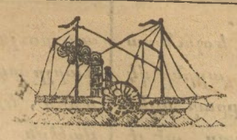

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑԲԻԵԼ

ԻՇՊՈՒ 1883 ՄԷՆԷՍԻ ՄԱՅԻՍ 1ԻՆՃԻ ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԻԻՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԼԷՆ ՄԱՅԻՍ 31Է ԳԱՏԱՐ ՊՕՂԱԶ ԻՉԻՆԷ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱԳՈՐԼԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԷՔԷԹԼԷՐԻ

(Փաստը կէ՝ Ռէլէրէնտէն մատտա) Բ՝ոմբէյ ճանէպէնտէն տէօքբէ՝յէ եշլեյէն վաքօրլարը վագթը հարբէէրէրէ իլէ օղրայամաքտաքլարը իսկէլէլէր։

Ս.	Տ.		Ն.
11		Եէնիմահալլէ, Մէզարպուրնու Պէօ. ժիւքքէրէ.Թարապա.Եէնիքէյ—Եէնիքէյ վաքօր իլէ իսթիլաթ իտէճէք։	33
11	35	Եէնիքէ.Սթէնեա,Միրկէօն.Պէյաճքը. Բ.Հիսար Պէպէք — Արնավուտքէյ վաքօրը իլէ իսթիլաթ իտէճէք	19
12		Բ. Ա. Գավագ. Եէնիմահ. Մէզարպր. Պէյիւք. Թարապա. Եէնիքէյ. —Եէնիքէյ վաքօրու՝ իլէ իսթիլաթ իտէճէք —	52
12	50	Եէնիքէյ Սթէնեա՝Միրկէօն Պէյաճք. Բ. Հիսար Պէպէք — Արնավ.վաքօրը իլէ իսթիլաթ իտէճէք	21
1	30	Եէնիմահ, Մէզարպ. Պէյիւք. Թարապ. Եէնիքէյ. — Եէնիքէյ վաքօրը իլէ իսթիլաթ իտէճէք.—Ճումմաարը Սթէն. Միրկ. Պէյաճքը. Բ. Հիս. Պէպէյէ տաեի օղրամանեաճաղ —	54
2	5	Եէնիքէյ. Սթէն. Միրկ. Պէյաճքէյ, Բ.Հիս. Պէպէք. —Պէպէք վաքօրու իլէ իսթիլաթ իտէճէք.Ճումատան մատտ.	25
2	45	Եէնի մահալլէ. Մէզարպուր. Պէյիւք. Թարապա. Եէնիքէյ.Սթէն.՝Միրկիւն. Պօեաճ.Բ.Հիսար,Պէպէք, —Արնավուտ. վաքօրու իլէ իսթիլաթ իտէճէք	28
4		Եէնիմահ, Մէզարպ, Պէյիւքտ, Թարապ, Եէնիք, Սթէն. Միրկ, Պէյաճքը, Բ. Հիս, Պէպ, Արնավ, Գուրու, Օրթ, Պէշիկթաշ.	52
6	15	Եէնիմահ. Մէզարպ.Պէյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշապ. Եէնիք.Միրկ.Գանլըճա. Բ.Ա. Հիս, Գանտիլ. Արնավ. Զէնկէլք. Պէյլէր. Օրթ.Գուզկ. Պէշիկթաշ. Իւս.	4
8	45	Ա. Բ. Գավագ. Եէնիմա. Մէզարպր. Պէյիւք. Թարապ. Պէյգօղ. Եէնիքէյ, Միրկ.՝Պօեաճք. Բ. Հիս. Պէպ. Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. —Ճումատ. լարը Սթէնիաեա օղրաեաճաղ	54
10		Մէզարպուրնունան Պէյիւք. Թար. Եէնիք. Միրկ. Բ.Հիսար,Արնավ. Օրթ. Պէշիկթաշ։	28

Արնավուտ էօյէնտէն էօքբէյէ

11		Պէպէք, Արնավ. Գուրուչ Օրթաք. Պէշիկթաշ.	21
11	30	Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ	22
12	5	Պէպէք, Արնավ. Գուրուչ. Օրթաքէյ Պէշիկթաշ, Գաալաթաշ.	28
12	35	Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ.	2
1	20	Պէպէք, Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ. Գաալաթաշ։	35
2		Արնավ. Գուրուչ. Օրթաքէյ, Պէշ.	2
2	35	Պէպէք. Արնավ, Գուր. Օրթաք. Պէշիկ. Գաալ.	6
3	15	Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկ.	35
3	45	Պէպէք. Արնավուտքէյ. Գուրուչէշմէ, Օրթ. Պէշիկ. Գաալաթաշ.	19
10	35	Բ. Հիսարտան տօղրու Բէօքբիյէ.	19
11	15	Պէպէքտէն տօղրու՝Բէօքբիյէ.	6

Ամաաօլտ ճանէպէնտէն էօքբէյէ

10	45	Վանիքէյ. Զէնկէլքէյ. Պէյլէրպէյ. Գուզկունճուգ. Գաալաթաշ։	6
11	15	Պէյգ. Բաշապ. Բ Բ.մահալլէ.Գանլըճ. Ա.Հիս, Գանտիլ.—Գանտիլլի իսկէլէսինտէ իսթիլաթ իտէճէք	25
11	30	Վանիքէյ. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Իւսկիւտար։	4
12	30	Պէյիւք. Թարապ. Պէյգօղ. Բաշապ. Գանլըճա, Ա.Հիսար, Գանտիլ.—Գանտիլլի վաքօրիլէ իսթիլաթ իտէճէք։	20
12	50	Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Գաալաթաշ.	19
2		Պէյիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշապահ. Բ. Բ. մահ. Գանլըճ. Ա. Հիս. Գանտիլ. (Գանտ. վաքօրը իլէ իսթիլաթ իտէճէք.)	22
5		Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլէրպ՝Գուզկ. Իւսկիւտար.)	21
4		Պէյգօղ. Բաշապահ.Բ.Բ.մա. Գանլըճ. Ա.Հիս. Գանտի. Վանիք, Զէնկէլքէյ. Պէյլէրպէյ. Գուզկունճ. Պէշիկթաշ։	20
8	45	Պէյիւքտէ.Պէյգօղ. Բ.Պահ.Գանլըճ. Ա. Հիսար.Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուզ. Իւսկիւտար։—Ճումատլարը Բ. Բ. մահալլէսի—	21
10	25	Վանիքտէն տօղրու քէօր.	25

(Փաստը կէ՝ Ռէլէրէնտէն՝ մատտա) Բ՝ոմբէյ ճանէպէնտէն էշլեյէն վաքօրլարը վագթը հարբէէրէրէ։

Ս.	Տ.		Ն.
12	50	Պէշիկ, Օրթաք, Գուր, Արնավ. Պէպ, Բ։Հիս, Միրկ, Եէնիք. Թարապ.Պէյիւք.	22
1		Գաալ. Իւսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլէրպ. Զէնկէլ. Արնավ. Գանտիլ Ա. Բ. Հիսար. Գանլըճ. Միրկ. Եէնիք. Բաշա. Պէյգօղ Թարապ. Պէյիւքտէրէ Մէզարբ. Եէնիմահալլէ։	4
1	15	Գաալաթ.Պէշիկ, Օրթ.Արնավ. Բ.Հիս։ Պէյաճքը. Եէնիքէյ. Թարապ Պէյիւք, Մէզարպուրնու՝ Եէնիմահալ.	28
2	30	Պէշիկ. Օրթ.՝Գուրուչ. Արնավ. Պէպ, Բ, Հիս, Միրկէօն, Եէնիք, Թարապիա, Պէյիւքտէրէ, Մէզարպուրնու, Եէնիմ	52
5		Գաալ. Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ.Արն. Պէպ. Բ. Հիս. Պէյաճ. Միրկ. Սթէնեա. Եէնիք. Պէյգ. Թար. Պէյիւք. Մէզար. Եէնիմահ. Գավագլար։	34
6	45	Իւսկ. Պէշիկ. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէրպ. Զէնկէլ. Արնավ, Գանտիլ Բ. Հիսար. Գանլըճ.Միրկէն.Եէնիք.Թարապ Պէյ.	21
8		Պէշիկ. Օրթաք.Արնավ.Պէպ. Բ.Հիս. Միրկ. Եէնիք. Թարապ. Մէզարպուրնու Պէյիւքտէրէ, Եէնիմահալ.	28
9	50	Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. Բ.Հիս. Պէյաճ.Միրկէօն,Սթէն. Եէնիք. Թարա.Պէյիւք. Մէզար.Եէնիմ. —Ճումաալարը սաաթ 9 15տէ.	52
10	50	Բ.Հիսար.Պօեաճը.Միրկ.Սթէն.Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Մէզար. Եէնիմահ.	55
11	10	Եէնիք. Թարապ. Պէյիւք. Մէզարպր. Եէնիմալլէ.	34
11	25	Պէպէք. Բ. Հիս. Պօեաճը. Միրկիւն. Սթէնիա. Եէնիքէյ.	19

Բէօքբէ՝ՅԷՆ Արնավուտ էօյէնտէ

11 45	Տօղրու Արնավուտքէյէ	2
12 45	Տօղրու Պէպէքէ	55
1 50	Տօղրու Արնավուտքէյիւնէ։	2
2	Տօղրու Պէպէք.	6
2 45	Տօղրու Արնավուտքէյ.	55
5	Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ.Արնավ Պէպ.	19
9 50	Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ. Արնավ.Պէպ. Բ.Հիս. —Պօղոզ իչինէ կիտէն վաքօր իլէ իսթիլաթ իտէճէք։	19
10 20	Պէշիկթաշ, Պէյլէրպէյ. Զէնկէլքէյ. Գուրուչ. Արնավուտքէյ.	6
11 5	Գաալ. Պէշկ. Օրթ. Գուրուչ. Արնավ. Պէպ. —Եէնիքէյ վաքօրիլէ իսթիլաթ իտէճէք։	4
11 40	Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Գուրուչէշմէ Արնավուտքէյ։ Պէպէք.	28
12	Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ.	6

Բէօքբէ՝ՅԷՆ Ամաաօլտ՝ճանէպէնտէ

11 45	Իւսկ. Գուզկ. Պէյ. Զէնկ. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլը. Եէնիքէյ։	21
12 20	Տօղրու Գանտիլլի.	6
1	Գուզկ. Պէյլէր, Զէնկէլք. Վանիքէյ, Ա.Հիս. Գանլըճա. Եէնիքէյ. (Ճումաարատան մատտա	25
1	Տօղրու Գանտիլլէ.	19
2 50	Տօղրու Գանտիլլէ.	21
2 50	Իւսկ. Գուզկունճ. Պէյլէրպ. Զէնկէլ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլըճա. Բաշապահճէ, Պէյգօղ, — Ճումաալարը Բ. Բ. մահալլէսի.	20
9 55	Գաալաթ. Գուզկ. Պէյլէրպ. Զէնկէլ. Վանիք. —Գավագլարա կիտէն վաքօր իլէ իսթիլաթ իտէճէք.	25
10 15	Օրթաք. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլըճ. Բ.պահճէ. Պէյգօղ. Մէզար. Բ. Ա. Գավագլար։	20
10 50	Իւս.Գուզ.Պէյլէր.Զէնկ.Վանի.Գան. —Գանտիլլի իսկէլէսինտէ Պէյգօղա կիտէն վաքօրը իլէ իսթիլաթ իտէճէք	21
11 10	Գանտիլլի Ա.Հիսար,Գանլըճ.Բ.Բ.մահ. Բաշապ.Պէյգօղ.	25
11 40	Գաալ. Գուզկ.Պէյլէր. Զէնկ.Վանիք.	22

Ճումաա կիւնլէրի սաաթ 3 30 տա պիր վաքօր քէօքբիւտէն հարէքէթլէ Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք. Բ.Հիս. Պօյաճը. Եէնիք. Թարապ. Պէյիւքտէրէ. Մէզարպուրնու իսկէլէլէրինէ ուղրայուպ Եէնիմահալլէյէ կիտէճէք, վէ սաաթ 5 15 տէ օրատան հարէքէթլէ մէղբիւր իսկէլէլէրէ ուղրայարադ քէօքբիւյէ տէօնէճէք։

ԻՒՍԿԻԻՏԱՐԱ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱԳՈՐԼԱՐ

ԲԱՂԱՐԼԱՐՏԱՆ ՄԱԱՏԱ

ԻՒՍԿԻԻՏԱՐՏԱՆ ԲԷՕՐԻՒԻԷ Ս.	Տ.	ԲԷՕՐԻՒՏԷՆ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԱ Ս.	Տ.
11 —	6 15 Պէշիկ.	11 15 Գզկ.	6 Պէշիկ.
11 50	7 Պէշիկ.	11 45	7
12 —	8 5 Պէշիկ.	12 15	8 5
12 50	9 —	12 45	8 50 Պէշի.
1 —	9 40	1 15	9 20
1 50	10 15	1 45	10 Պէշի.
2 —	10 45	3 05	10 50 Գզկն.
2 45	11 10	3 45 Պէշի.	11
3 50	11 20 Պէշիկ.	4 15	11 25
4 —	11 40	4 45	11 45
4 50	12 5	5 15	12 5
5 — Պէշի.			12 5 Գզկն*
5 50			

*Իշպու սէֆէր ճումաա, ճումաա իրթէսի վէ Բաղար կիւնլէրի իճրա օլունմայաճագ).

ՃԻՒՄԱԱ ՎԷ ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

ԻՒՍԿԻԻՏԱՐՏԱՆ ԲԷՕՐԻՒԻԷ Ս.	Տ.	ԲԷՕՐԻՒՏԷՆ ԻՒՍԿԻՒՏԱՐԱ Ս.	Տ.
11 50	6 15 Պէշիկ.	11 25	6 10 Պէշիկ.
12 15	7 Պէշիկ	12 10	7
1 —	8 Պէշիկ.	12 55	8 15
1 50	8 40	1 25	8 50 Պէշիկ.
2 —	9 25	1 55	9 20
2 50	9 50	2 25	10 — Պէշիկ.
3 15	10 50	2 55	10 55
4 —	11	3 10	11 5
4 45 Պէշի.	11 25 Պէշիկ	3 55 Պէշի.	11 5
5 50	12 5	4 40	11 55
		5 25	12 5

ՀԱՐԻՄԻ ԻՇԼԷԵԷՆ ՎԱԳՈՐԼԱՐ

Ճէլամա կիւնլէրէնտէն մատտա Հաբէշ վէ Սալամաք էօկէլէրէրէ էշլեյէն վաքօրլար

2 15	Հարէմտէն Սալամաք. Բաղարատան մատտ.
5	Հարէմտէն Սալամաք.
11	Հարէմտէն Սալամաք.
2	Քէօքբիւտէն Հարէմէ անտէն Սալամաք բաղարատան մատտ.
3 45	Քէօքբիւտէն Հարէմէ անտէն Սալամաք.
10 50	Քէօքբիւտէն Հարէմէ անտէն Սալամաք

Իսկէլէրէ էլէ Մէրէտէի էօկէլէրի վէ Գաալաթա աբաանա արաա հայվանլարի նախատա օլան վաքօրտան, մեղէյիր էօկէլէրէ վաքրը հարէէրէրի

2 15	Իւսկիւտարատան Գաալաթաշ Սիրքէճի
3 45	Իւսկիւտարատան Սիրքէճիէ
10 20	Իւսկիւտարատան Սիրքէճիէ
11 50	Իւսկիւտարատան Գաալաթաշա
5	Սիրքէճիտէն Իւսկիւտարա
4 50	Սիրքէճիտէն Գաալաթաշ Իւսկիւտար
11	Սիրքէճիտէն Իւսկիւտարա
11 45	Գաալաթաշտան Իւսկիւտարա